

Krumvířský

zpravodaj

1/2015

JARO

*Autor básně: Aneta Veselá,
žákyně 3. ročníku*

*Je zas jaro, letí ptáček,
z pohádek až do zahrádek.
Děti schovávají sáně
Jirka křičí na ně:*

*„Kluci co to děláte,
proč je schováváte?“*

Kluci křičí:

*„Vždyť je jaro hurá!
Vytáhneme kola!“*

v tomto čísle:

- Místní poplatky pro rok 2015
- Rozpočet obce na rok 2014
- Školáček
- Kraj beze stínu
- Jaro a Velikonoce
- Na cestách – Moravský kras
- Úspěchy krumvířského agility
- To všechno byla válka
- Vítání občánků
- O malovanú pantličku Augusty Šebestové
- Taneční kurzy

Zahrádkářský ples a Josefský košť

Slovo starosty

Jistě jste si všimli, že na začátku roku byly po obci rozmístěny koše na komunální odpad a také psí exkrementy. Hlavní příčinou pořízení těchto košů se zásobníky sáčků je to, že se po obci stále častěji objevovaly psí výkaly. Doufám, že se tímto tento problém vyřeší a občané, kteří venčí své miláčky, budou tyto koše náležitě využívat, za což jim předem děkuji.

Další téma, které bych chtěl zmínit, je snaha o vybagrování Spáleného potoka. V budově Obecního úřadu probíhá „petice za jeho pročištění“ tak, aby mohl plnit svou funkci a odvádět vodu. Tato petice bude sloužit jako podpůrný argument při dalších jednáních s orgány, které z důvodu ochrany některých rostlin, obojživelníků a ptáků nechtějí vybagrování potoka povolit.

V letošním roce se rozšíří spektrum tříděných odpadů o použité jedlé oleje, které vznikají především

při smažení potravin v kuchyni. Aby tyto oleje nekončily v kanalizaci, kde způsobují její ucpávání a neprůchodnost, budou doplněna sběrná místa o nádobu, kde bude možnost ukládat použité oleje v PETlahvích nebo kanystrech.

Na začátku roku jsme opět požádali Ministerstvo školství o finanční prostředky na rekonstrukci víceúčelového a tenisového hřiště, která spočívá v odstranění starého povrchu, obnovení odvodňovacích opatření, položení nového povrchu a výměnu oplocení. Celková cena by se měla pohybovat kolem 1 700 000,- Kč.

V areálu „Stadionu“ máme v plánu vybudovat také plochu na skate (skejt) a kolečkové brusle. Tato plocha se může využívat v zimních měsících po zaledování také na bruslení. Na výstavbu této plochy jsme požádali Ministerstvo pro místní rozvoj o 400 000,- Kč.

Dále se zpracovává projektová dokumentace na vybudování víceúčelového sálu z budovy bývalého kina. Rekonstrukce by se měla v letošním roce dočkat i kotelna pro Základní a Mateřskou školu spolu s ústředním topením.

Jaroslav Komosný

Z jednání OZ Krumvír

29. 12. 2014

Zapisovatel: Lucie Šoršová

Ověřovatelé: Michaela Procházková, Tomáš Koníček

Přítomni: dle prezenční listiny – 15 přítomných

Bod č. 2

Rozpočtové opatření č. 6

Materiály uvedl Jaroslav Komosný (viz příloha - rozpis jednotlivých příjmů a výdajů)

* Rozpočtové příjmy se zvyšují z 18.668 000,-Kč na 19.900 000,-Kč

* Rozpočtové výdaje se zvyšují z 21.944 400,-Kč na 22.201 600,-Kč

* Financování 2.301 600,-Kč

Usnesení č. 44/14/Z 6

* Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočtové opatření č.6.

Hlasování č. 3: 15-0-0

Bod č. 3

Rozpočtové provizorium obce na rok 2015

Materiály uvedl Jaroslav Komosný

* Z důvodu, že Zastupitelstvo obce neschválí rozpočet před 1. lednem 2015, řídí se jeho rozpočtové hospodaření v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria.

Příspěvkové organizaci ZŠ a MŠ Krumvír v době rozpočtového provizoria je poskytován příspěvek na provoz do výše 1/12 celkové roční částky předchozího rozpočtového roku v každém měsíci období rozpočtového provizoria.

Příjmy - jsou v době rozpočtového provizoria přijímány dle vyhlášek, zákonů, dohod, smluv a plánů včetně příjmů, jejichž prodloužení by mělo za následek trvalou ztrátu příjmu.

Výdaje - v době rozpočtového provizoria jsou hrazeny dlouhodobé závazky, běžné rozpočtové výdaje včetně nezbytné úhrady za péči o majetek tak, aby negativní následky rozpočtového provizoria byly co nejmenší.

Příjmy a výdaje nad rámec rozpočtového provizoria do schválení rozpočtu mohou být realizovány pouze po schválení Zastupitelstvem obce.

Příjmy a výdaje rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

Usnesení č. 45/14/Z 6

* Zastupitelstvo obce schvaluje rozpočtové provizorium obce na rok 2015.

Hlasování č. 4: 14-0-1

Bod č. 4

Dodatek č. 2 k Obecně závazné vyhlášce č. 3/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů – výše poplatků na rok 2015.

Materiály uvedl Jaroslav Komosný

- Místní poplatky za: komunální odpad - 450,-Kč/osobu/rok
chalupáři - 450,-Kč/číslo popisné

Od poplatku jsou osvobozeni:

* Fyzická osoba s trvalým pobytem v obci, která dlouhodobě – nejméně 10 měsíců v kalendářním roce – se v obci nezdržuje;

* Fyzická osoba, která má trvalý pobyt v sídle ohlašovny, tj. Krumvíř č. 184, pokud se trvale nezdržuje v obci;

* Děti do 3 let věku;

* Fyzická osoba s trvalým pobytem v obci, která je zároveň vlastníkem stavby určené k individuální rekreaci na území obce Krumvíř, v níž není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba – osvobození se týká poplatku za tuto stavbu;

* Fyzická osoba – člen záahové jednotky sboru dobrovolných hasičů obce Krumvíř.

Úlevy:

* Úleva se poskytuje osobám nad 75 let věku ve výši 225,-Kč.

Usnesení č. 46/14/Z 6

* Zastupitelstvo obce schvaluje dodatek č. 2 k Obecně závazné vyhlášce č. 3/2012 o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů – výše poplatků na rok 2015.

Hlasování č. 5: 15-0-0

Bod č. 5

Vnitřní předpis o cestovních náhradách Obce Krumvíř na rok 2015

Materiály uvedl Jaroslav Komosný

Usnesení č. 47/14/Z 6

* Zastupitelstvo obce schvaluje vnitřní předpis o cestovních náhradách Obce Krumvíř na rok 2015.

Hlasování č. 6: 15-0-0

Místní poplatky na rok 2015

Odpad	450,-Kč/osoba	Splatnost místních poplatků je do 31.5.2015
Osvobození (odpad) děti do 3 let věku		
Úleva (odpad) ve výši 225,-Kč občané nad 75 let věku		Možnost zaplatit na č.úctu: 5925651/0100, v.s. pro
Pes	50,-Kč/pes	platbu je číslo popisné
Každý další pes	75,-Kč/pes	
Stočné	50,-Kč/osoba	Po zaplacení místních poplatků si mohou občané
Dvuhrob	360,-Kč/10 let	vyzvednout na OÚ jed na hlodavce v rámci deratizace
Jednrohob	180,-Kč/10 let	obce.
Urna	60,-Kč/10 let	

PETICE ZA VYBAGROVÁNÍ SPÁLENÉHO POTOKA

Upozorňujeme občany, že v prostorech vstupu na Obecní úřad v Krumvíři je umístěna petice za vybagrování Spáleného potoka, pod kterou se můžou občané, kteří s vybagrováním souhlasí, podepsat. Vybagrování by mělo významným způsobem pomoci v boji proti přemnoženým komárům a snížit hladinu spodních vod.

Rozpočet obce na rok 2014

ROZPOČET OBCE KRUMVÍŘ na rok 2014				
par.	pol.	Rozpočet obce	Výdaje - plán. v Kč schválený rozpočet	Výdaje - skut. v Kč výsledek od poč. roku
1014		ozdrav.zvl.veterinár.p. - deratizace	50 000,00	34 536,50
1070		myšlivecké sdružení HUBERT	30 000,00	30 000,00
2212		silnice	2 000 000,00	1 451 794,85
2219		ostatní záležitosti pozemních komunikací	1 000 000,00	1 081 338,00
2221		Provoz veřejné silniční dopravy	10 000,00	0,00
2223		Bezpečnost silničního provozu	20 000,00	0,00
2310		pitná voda	600 000,00	2 249,00
2321		odvádění a čištění odpad.vod.	700 000,00	602 853,00
3119		Ostat.záležitosti předš.vých. a zákl.vzděl. (ZŠ,MŠ)	966 000	966 000,00
3231		základní umělecké školy	10 000	10 000,00
3314		knihovna	75 000	67 185,00
3319		kultura	250 000	405 547,01
3330		církev	150 000	150 000,00
3341		rozhlas	100 000	21 569,00
3349		zpravodaj	40 000	43 581,00
3392		kultura - objekty	1 000 000	487 539,46
3399		ostatní záležitosti kultury	20 000	18 126,35
3412		sportovní zařízení	3 110 000	14 234,00
3419		tělovýchovná činnost	290 000	296 500,00
3421		Využití volného času dětí	20 000	1 416,00
3429		Ostat.záj.činn.	0	1 000,00
3543		pomoc zdravotně postiženým	3 200	3 200,00
3631		veřejné osvětlení	450 000	275 384,00
3632		pohřebnictví	150 000	66 917,00
3635		územní plánování	50 000	0,00
3639		komunál.služby a územ.rozvoj Jinde nezař.	200 000	194 442,00
3719		Ostat.činn. k ochraně ovzduší	0	4 596 462,41
3721		sběr a svoz nebezpečných odpadů	20 000	3 447,00
3722		sběr a svoz komunálních odpadů	1 000 000	785 066,30
3725		využívání a zneškodňování komun. Odpadů	50 000	45 115,00
3745		veřejná zeleň	800 000	752 910,00
4359		ostatní služby a činnosti v oblasti soc.péče	20 000	25 544,00
5311		bezpečnost a veřejný pořádek - přest.kom.	10 000	10 000,00
5512		požární ochrana	660 000	597 702,00
6112		zastupitelstva obcí, volby	1 000 000	819 082,48
6115		Volby do zastup.ÚSC	0	17 367,00
6117		Volby do EP	0	11 445,00
6171		činnost místní správy	1 570 000	1 052 309,85
6310		obecné příjmy a výdaje z finanč.operací	15 000	12 306,80
6320		pojištění funkčně nespecifikované	51 000	50 708,00
6399		ostatní finanční operace	477 300	372 020,00
6402		finanční vypořádání minulých let mezi krajem a obcí	7 800	7 731,81
		výdaje celkem	16 975 300	15 384 629,82

ROZPOČET OBCE KRUMVÍŘ na rok 2014		
par.	pol.	Financování skut.
	8115	Změna stavu krátkodobých prostředků
		Financování plán.
		3 507 700
		-3 974 624,22

ROZPOČET OBCE KRUMVÍŘ na rok 2014				
par.	pol.	Rozpočet obce	Příjmy - plán. v Kč schválený rozpočet	Příjmy - skut. v Kč výsledek od poč. roku
1111		daň z příjmů F.O. ze závislé činnosti	2 000 000	2 265 470,89
1112		daň z příjmů F.O. ze sam.výděl. činnosti	70 000	47 930,23
1113		daň z příjmů F.O. z kapitál.výnosů	230 000	266 868,24
1121		daň z příjmů právnických osob	2 000 000	2 554 694,13
1122		daň z příjmů práv.osob. za obce	477 300	372 020,00
1211		daň z přidané hodnoty	4 500 000	4 940 432,00
1334		odvody za odněti půdy ze zem.půd. fondu	2 000	0,00
1340		poplatek za likvidaci komunálního odpadu	450 300	480 563,00
1341		poplatek ze psů	14 300	17 920,00
1343		poplatek za užívání veřejného prostranství	5 000	5 350,00
1351		odvod výtěžku z provozování loterií	40 000	39 500,96
1355		odvod z výherních hracích přístrojů	20 000	199 477,92
1361		správní poplatky	26 500	28 520,00
1511		daň z nemovitostí	1 100 000	1 068 963,97
4111		neinvest.příj.transfery z všeob.pokl.	0	39 500,00
4112		neinv.příj.transfery ze st. rozp.	207 600	207 600,00
4113		Neinv.příj.transfery ze SF	46 852,55	46 852,55
4116		ostatní neinv.příj.transfery ze stát rozp.	44 000	1 123 902,90
4122		neinvest.příj.transfery od krajů	0	1 412,00
4216		Ostat.inv.příj.transfery ze SR	0	3 853 970,49
1012		příjmy z pronájmu pozemků	17 300	18 508,75
2119		příjmy z výdob.prostoru	123 000	122 190,00
2310		pitná voda - výtokový stojan(kopec)	2 000	1 658,00
2321		příjmy ze stočné	37 300	41 060,00
3314		knihovna	1 000	2 150,00
3319		Ostat.záležitosti kultury	23 000,00	23 000,00
3341		sčítací prostředky - rozhlas	5 000	5 490,00
3349		ostatní záležitosti sdělovacích prostředků	100	3 320,00
3392		zájmová činnost v kultuře	48 000	67 119,00
3412		sportovní zařízení	5 000	6 875,00
3612		bytové hospodářství	96 000	137 000,00
3632		pohřebnictví	6 000	14 086,48
3633		příjmy z poskyt.služ.a výrob. - územ.plán.	25 000	37 500,00
3639		komunální služby a územní rozvoj- st. pozem.	1 400 000	936 747,58
3722		sběr a svoz komunálních odpadů	15 000	27 625,00
3723		sběr a svoz ost. odpadů	125,00	125,00
3725		nakládání s odpady - tříděný odpad	120 000	125 858,00
4359		ostatní služby a činnosti v oblasti soc.péče	7 000	22 535,00
5512		požární ochrana	6 700	6 614,00
6171		regionální a místní správa	46 200	91 134,23
6310		obecné příjmy a výdaje z finančních operací	120 000	107 698,20
6409		Ostat.činn.nezařazené	10,52	10,52
		příjmy celkem	13 467 600	19 359 254,04

FOTOGRAFIE DO KALENDÁŘE

Prosíme občany („fotografy laiky“), kteří by se chtěli spolupodílet svými fotografiemi na tvorbě nového krumvířského kalendáře, aby své fotografie s tematikou naší přírodní rezervace („lesík“ a „sklenářák“) posílali v průběhu roku na email obecního úřadu.

Lyžařský výcvik

Po vánočních prázdninách jsme jeli se školou na lyžařský výcvik do Němčiček.

První den jsem byla úplně mimo, protože jsem stále padala, jak na vleku, tak i na svahu. Ze začátku jsme se rozdělovali do týmů, já jsem byla v druhém nejlepší.

Náš instruktor se jmenoval Standa. Dělali jsme různé cviky, naštěstí jsem se potom vzpamatovala. V úterý to bylo ještě lepší, protože už jsem nepadala jako v pondělí. Nejlepší bylo, že jsem si našla novou kamarádku, jmenovala se Bára a byla z Rajhradic. Dobře jsme se spolu bavili.

Ve středu už jsem nepadala. Ve čtvrtek jsme se s Bárou dostali do nejlepšího týmu. Nejvíce se mi líbila jízda smrti, která vedla mimo trať.

V pátek byly závody, bohužel jsem nevyhrála, ale přesto se těším na příští rok, který bude poslední.

Magdaléna Příbylová, 4. Třída

Jako každý rok se naše škola vydala na lyžařský výcvik do Němčiček. Jeli jsme autobusem, dojeli jsme a šli jsme vybalit věci lyže, lyžáky a hůlky. Sníh byl uspokojivý. Byl jsem zařazen do prvního družstva. Jedeme nahoru, první cvik byl normální lyžování. Instruktor byl dobrý, bavil nás. V úterý to bylo stejné jako v pondělí, ale trochu těžší. Ve středu to bylo asi nejlepší, cvičili jsme, jak se zvednout, jet po jedné lyži. Ve čtvrtek to bylo dobré, jezdili jsme mezi stromy na ledu a měli jsme nového instruktora. Byl hodný. V pátek jsme se chystali na závod – slalom z prudkého kopce. Vyhrál jsem druhé místo. Lyžařský výcvik se mi líbil a rád bych jel příště znovu.

Žák ZŠ Krumvíř

Každý rok jezdíme se školou na týden do Němčiček lyžovat.

První den nás rozdělili do družstev. Já jsem byla v prvním družstvu. První tři dny jsem měla instruktora, který se jmenoval David. Čtvrtý den jsme měli rolbaře a říkali jsme mu Tomáš. S Tomášem jsme jezdili rychle a zběsile. Vymýšlel různé tratě například, že jsme jezdili mezi stromy a vlekem. Dokonce tam byla zapnutá i dvě děla a Tomáš nám řekl, že pod nimi pojedeme. Dělali jsme i jiné cviky například hodiny samostatně i ve dvojicích. Docela mi to šlo a bavilo mě to. Pátý den byly závody, ve slalomu. Skončila jsem na třetím místě.

Moc se mi to líbilo.

Žákyně ZŠ Krumvíř

Každý rok jezdíme se školou na lyžařský výcvik, máme to v rámci tělesné výchovy. Každý žák je v jiné skupině. Tento rok jsem byla ve skupině číslo jedna. Měli jsme dobrého trenéra, jmenoval se David. Lyžařský výcvik se koná v Němčičkách.

V pondělí jsme se všichni seznámili. V úterý a ve středu jsme dělali různé věci na lyžích, například trpaslíky, citrónky nebo jsme skákali na skokánku. Čtvrtý den jsme měli jako instruktora Tomáše a dělali jsme s ním různé zábavné cviky. Například jsme jeli cestou smrti nebo jsme zkoušeli hodiny až dolů, pořád jsme padali a nejhorší bylo to, že jsme museli dělat hodiny ve dvojicích. V pátek pak bylo vyvrcholení celého výcviku. Byly závody. Měla jsem veliký úspěch. Skončila jsem na prvním místě.

Lyžařský výcvik se mi velmi líbil a těším se na příští rok.

Karolína Macháčková

Každý rok pořádá Základní škola lyžařský výcvik v Němčičkách. Jako vždy jsem byla v prvním družstvu. Lyžařský výcvik se pořádá pro celou školu. Družstva byla asi čtyři.

V pondělí svítilo sluníčko a nebyl přírodní sníh, tak museli nafoukat umělý. V úterý bylo zase krásně, instruktor byl legrační a jmenoval se David. Trénovali jsme citronky, jezdili jsme zkratkami, třeba i lesem. Ve středu jsme měli trénovat na slalom, ale netrénovali. Ve čtvrtek a pátek už tam David nebyl, protože šel do práce. Než David odjel, tak nám udělal skokánek. Když jsem jela na skokánek, tak na mě David zavolaal, ať zvolním, ale já jsem ho neposlechla. Jak jsem jela a skočila ze skokánu, zabodla se mi lyže a spadla jsem na hlavu. Ve čtvrtek jsme měli Toma a jezdili cestu smrti. Nakonec byl v pátek slalom. Ve slalomu jsem byla na 2. místě. Na prvním místě byla Kája a na 3. místě byla Danča.

Před odjezdem mě Tom svezl na sněžném skútru. Lyžařský výcvik se mi líbil a těším se na příští rok.

Zuzana Petláková

Zápis do 1. ročníku

V období od 15. ledna do 15. února probíhají na všech školách zápisy do 1. ročníků.

Také v naší škole jsme zapisovali děti, budoucí prvňáčky.

Letos se zápis nesl v pohádkovém duchu. Děti po příchodu přivítaly víly a po chvíli hraní

a rozkoukávání ve školní družině je odvedly do pohádkové třídy.

Tam je čekaly čtyři pohádkové postavy s přichystanými úkoly. U prasátka (z pohádky Tři prasátka) poznávaly děti geometrické tvary, barvy, číslice a určovaly počet.

Se šípkovou Růženkou si povídaly, vyslovovaly různé hlásky a recitovaly nebo i zpívaly.

Pohádkové babičce (O Červené Karkulce) kreslily např. cestičku lesem k chaloupce, kouř z komína, veselé sluníčko, vlnky na rybníku nebo také skákání pejska. Přitom si procvičovaly pravolevou orientaci. U včelky Máji si skočily přes pařez, přešly si po lávce potůček a házely.

Za všechny splněné úkoly si navlékly na provázek perníček z perníkové chaloupky a drobné dárky. Přejeme jim pohádková školní léta...

* Zápisu se zúčastnilo celkem 15 dětí

* Zapsáno bylo 13 dětí, u dvou dětí rodiče požádali o odklad školní docházky

Ivana Lexová

Rozloučení se starým rokem - 19. 12. 2014

Povinný plavecký výcvik

Maškarní ples 1. února 2015

Kloboucká pětka 20. února 2015

Co plánujeme...

Duben

- Velikonoční prázdniny a svátky
- Beseda pro žáky na téma ETIKETA
- 14. 4. - třídní schůzky
- 17. 4. – Den Země (22.4.) - eko program na téma Stromy, Včely
- 30. 4. – Slet čarodějnic
- Ukončení sběru pomerančové a citronové kůry
- Zahájení sběru sušené kopřivy dvoudomé

Květen

- 13. 5. – sběr tříděného starého papíru a elektrozařízení
- Soutěž v poznávání bylin našeho regionu

Červen

- 1. 6. - Den dětí
- Celodenní výlet na Macochu

Život dětem tímto srdečně děkuje
žákyním a žákům
Základní a Mateřské školy,
Krumvříř 23

za účast při sbírce ve školním roce 2014/2015
a finanční částku **1.815 Kč**
získanou prodejem předmětů s logem Život dětem

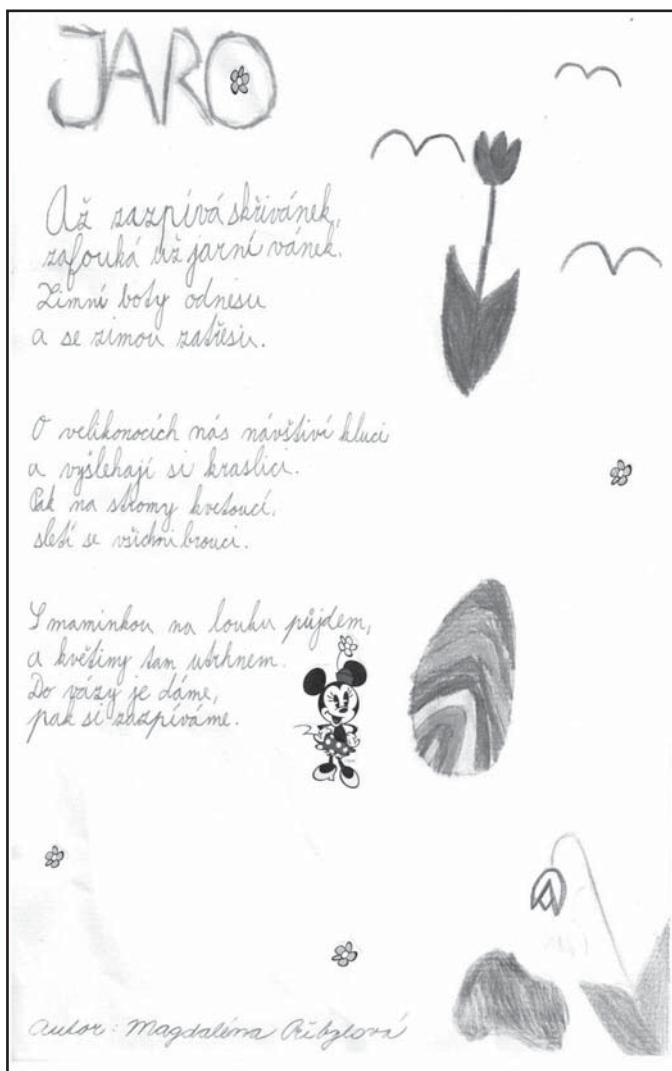
Částka bude použita na pomoc jednotlivým handicapovaným dětem
a to především na částečnou úhradu invalidních vozíků, rehabilitačních a kompenzačních
pomůcek – zdravotních kočárků, chodítek, polohovacích zařízení,
dále na nákup řečových procesorů, obvazového materiálu, speciální výživy apod.

Děkujeme Vám, že nám pomáháte
proměnit dětské slzy v úsměv.

www.zivotdetem.cz

Inzerát

ZŠ a MŠ Krumvříř hledá zájemce na úklid do
MŠ nebo ZŠ pro případné zástupy za nemoc
apod. Zájemci se mohou hlásit na tel. číslo
519 419 341,774 419 341, případně osobně
v ZŠ.

Poděkování

ZŠ a MŠ Krumvříř děkuje všem
sponzorům, kteří přispěli na
dětský maškarní ples.

Přestože je právě čas, kdy odkládáme zimní bundy a máme radost z prvního jarního sluníčka, tak bychom vás rádi již teď pozvali na 29. ročník folklorního festivalu Kraj beze stínu, který se bude konat druhý červenový víkend. Program festivalu je téměř hotový, zde je tedy přehled toho, na co se můžete letos těšit (časy jsou prozatím orientační):

Sobota 13. června 2015

18:00 "Pijme vínečko" - ochutnávka vín z několika vinařství Hanáckého Slovácka spojená s vystoupením mužských pěveckých sborů z Krumvíře a Morkůvek a cimbálové muziky Strunka. Z vinařů, z nichž jeden povede řízenou degustaci, přislíbili účast např. Vinařství Lukáš Hlinecký z Čejkovic, Ing. Vlastimil Krčmař ze Ždánic, Vinařství Veritas z Bošovic, Vinařství Dufek Svatoborice-Mistřín nebo domácí Vinařství Pod Kumstátem. Během tohoto programu bude promítán dokumentární film Jakuba Špačka: S Augustýnem po rozhlednách.

19:30 Soutěž o nejlepšího tanečníka slováckého verbuňku regionu Hanácké Slovácko, kterou doprovází cimbálová muzika Šmytec a je spojená s přehlídkou cimbálových muzik sousedních regionů s názvem "U susedů". Vystoupí cimbálová muzika Vonič, Friška z Kyjova, Gajdoši Brno a Zádruha z Dolních Bojanovic.

22:30 Beseda u cimbálu se školou lidových tanců pod vedením manželů Petrášových za doprovodu zúčastněných cimbálových muzik.

Neděle 14. června 2015

13:00 Průvod krojovaných obcí od základní školy.

14:00 Program dětských souborů a cimbálových muzik – vystoupí Salajenka a Salajenečka z Dambořic, Pantlička Krumvíř, ZUŠ Klobouky u Brna, Žižkovjánek st. z Moravského Žižkova a jiní.

15:30 Představení obce Hanáckého Slovácka - město Ždánice

s programem "A ta naša dědina". Vystoupí dětský folklorní soubor Ždaničánek za doprovodu Dětské cimbálové muziky, ženský sbor Ženičky, mužský sbor, soubor Ždaničan a Chasa ze Ždánic za doprovodu CM Hradisko.

16:00 Tematický program folklorních souborů inspirovaný pěstováním a zpracováním obilí s názvem **"Od klásku ke kvás-ku"**. Účinkují Žižkovjánek ml., Slováký krúžek Hrozen z Velkých Bílovic, Polehrádek, Hanýsek ze Šakvic, Národopisný spolek Pálava Mikulov, Nenkovjánek a Salajka Dambořice. Folklorní soubory ztvární setí, sklizení a zpracování obilí, pak také pečení chleba nebo vaření piva a vše vyvrcholí veselou dožínkovou slavností.

18:00 Vystoupení hostů z jiného regionu - Valašsko, které bude zastoupeno několika soubory, např. Valašský soubor písní a tanců Rusava, Cimbálová muzika Bukovinka, Národopisný soubor a cimbálová muzika Kašava, Jan Rokyta ml. a zpěvačka Klára Obručová. Autorkou programu je Kateřina Kovaříková.

19:30 Závěr bude patřit hodinovému programu nové nadžánrové **kapely FLAIR**, která v druhé polovině listopadu 2014 odstartovala prvními koncerty svou existenci. V akustické kapele FLAIR se pod uměleckým vedením Jana Rokyty mladšího představují mladí hudebníci: talentovaná zpěvačka Klára Obručová, houslista Petr Vala, violista Jiří Pospěch, kontrabasista Lukáš Švajda či přední český klarinetista Igor Františák. V programu "Od pramenů k moři..." přináší FLAIR symbiózu hudby lidové a klasické, v níž se objeví valašský odkaz Jana Rokyty seniora, ale i písňové úpravy Leoše Janáčka, zhudebněné básně Petra Bezruče, jakož i teskné ruské romansy či virtuózní muzikantský výlet do Rumunska.

- jarmark lidových řemesel – věnce a vonice paní Skrežinové,

bižuterie, sypané bylinkové čaje v bio kvalitě, vařečky a dřevěné vyřezávané nástroje, francouzské palačinky, pařený sýr, Dobrý kafe. Vzhledem k hostu z Valašska také pravé valašské frgále, krpce a štípané holubičky. Po oba dny bude zajištěno bohaté občerstvení.

- doprovodné programy – interaktivní výstava pro děti s názvem Obilný dvůr inspirovaná hlavním tématem slavností. A další doprovodný program připravuje také Spolek pro muzeum.

Pro diváky i účinkující jsou letos připraveny čtyři velké stany a příjemnou novinkou pro zimomřivé návštěvníky bude jistě půjčovna dek. V současné době probíhá rozšíření toalet na bůdě, které by měly sloužit nejen pro účinkující, jako tomu bylo v minulých letech, ale také pro veřejnost.

Někteří si možná všimli tištěných pozvánek, u kterých jsme se spojili s národopisnými slavnostmi Podluží v písní a tanci v Tvrdonicích. Tyto pozvánky jsou v současnosti distribuovány po informačních centrech, na různých vinařských či kulturních akcích. Spojení s obcí Tvrdonice nám pomohlo rozšířit oblast, kam se pozvánky na Kraj beze stínu dostanou.

Oproti minulému ročníku se organizační a programová rada KBS rozrostla o několik hodných duší, které se aktivně zapojili do příprav. I tak bude však potřeba dobrovolníků, kteří by se zapojili do organizace slavností. Pokud byste měli chuť a sílu nám pomoci, budeme moc rádi. Veškeré novinky se dočtete na našich internetových stránkách www.krajbezestinu.cz nebo na Facebooku. Ještě jednou tedy přijměte naše srdečné pozvání na Kraj beze stínu, a pokud máte chuť obléct sebe nebo své děti do kroje, přijďte rozšířit řady krumvířských krojovaných v nedělním průvodě.

Za programovou a organizační radu KBS

Kristýna Vlasáková

TJ Sokol Krumvívř

Přesto, že mistrovské zápasy teprve klepou na dveře, krumvívřští fotbalisté rozhodně nezahálají. A to jak na poli sportovním, tak i mimo něj. Příprava jednotlivých družstev probíhá v závislosti na podmínkách klimatických, materiálních i finančních.

Přípravka

Naši junioři započali přípravu v lednu. Tréninky, na kterých se v hojném počtu scházejí, probíhají každé úterý v místním kulturním domě. Podobně jak jejich starší kolegové již netrpělivě vyhlíží teplejší počasí, aby se konečně mohli zase po dlouhé době proběhnout po trávě. Kromě tréninků absolvovala příprava také turnaj v Uherčicích, kde obsadila třetí místo za Starovicemi a domácím týmem.

Žáci

Podzimní mistři v žákovské kategorii se připravují na o poznání těžší jarní polovinu sezóny. Čekají na ně totiž soupeři z nejvyšších příček ostatních skupin. Obtížnější pro ně bude tento los nejen kvůli kvalitě týmů, ale i pro vzdálenost, kterou budou muset chlapci k jednotlivým utkáním absolvovat. Z hlediska jejich fotbalového vývoje však jistě lepší hrát s týmy vyrovnané partie, než rozdávat soupeřům náklady, které stěží unesou.

Muži

Zimní příprava A mužstva se odehrávala hned na několika místech. K tréninkům hráči využívali halu v Žarošicích, umělou trávu v Dambořicích, povrch zdejších kurtů a v neposlední řadě asfalt místních komunikací. Hlavní osou přípravy ale byl, podobně jako loni, kvalit-

ně obsazený zimní turnaj v Dubňanech. Krumvívř se zde postupně utkával s řadou výborných týmů (až na Vacenovice a Milotice všechno týmy z vyšších soutěží). Nutno podotknout, že naši hráči zanechali na tomto turnaji velice dobrý dojem. Nebýt smolné porážky v posledním zápase proti Ratíškovicím, mohli jsme v Krumvívři slavit zisk velice cenného skalpu. I druhé místo je ovšem v tak silné konkurenci, jaká se v Dubňanech sešla, moc pěkný výsledek. Věřme, že se chlapcům bude dařit i v mistrovských zápasech jarní části I.B třídy.

Zápasy Krumvívře na Zimním turnaji v Dubňanech:

K vs. Vacenovice 6:1, **K** vs. Boršice 5:2, **K** vs. Milotice 4:2, **K** vs. Bzenec 2:1, **K** vs. Rohatec 3:3, **K** vs. Dubňany 4:1, **K** vs. Ratíškovice 2:3

1.	Boršice	7	6	0	1	23:11	18
2.	Krumvívř	7	5	1	1	26:13	16
3.	Ratíškovice	6	4	1	1	18:9	13
4.	Bzenec	6	4	0	2	37:12	12
5.	Dubňany	7	3	0	4	15:20	9
6.	Rohatec	7	1	2	4	17:23	5
7.	Milotice	7	1	1	5	9:24	4
8.	Vacenovice	7	0	1	6	3:36	1

Silvestrovský běh

Dne 28.12. uspořádal Sokol s obcí Krumvívř tradiční Silvestrovský běh. Účast byla i vlivem

počasí sice oproti minulým rokům o něco nižší, ovšem závodníkům to nebránilo v podávání kvalitních výkonů na hranici svých možností. Nejmenší účastníci si to rozdali na rovině Pod humny, kategorie žáků se již protáhla kolem stadionu a hlavní závod se tradičně běžel přes „výživný“ Sklenářův kopec. Po závodě čekalo na všechny malé občerstvení a předání cen nejrychlejším běžcům.

Maškarní ples

Poslední únorový den patřil po jednorozční pauze opět maskám. Pod hlavičkou Sokola Krumvívř se v místním kulturním domě sešlo na sto jedinců v různých převlecích, kteří vytvořili perfektní atmosféru nejen pro hrající skupinu Hary Kochr, návštěvníky „v civilu“, ale především sami pro sebe. K vidění byly kostýmy osvědčené i neokoukané, ale v každém případě mnohdy velice zajímavé.

Výroční členská schůze

1. března se v kulturním domě sešla hrstka členů Sokola (v poměru ke zdejší široké základně), aby si vyslechla, jak pracovali činovníci a hráči na chodu klubu v uplynulém roce. Součástí této schůze byla také volba nového výboru pro nadcházející dvouleté období.

Co nového v Pantličce

Dovolte mi nejprve se ohlédnout za loňským rokem. V červnu Pantlička vystupovala na Festivalu dětských folklorních souborů v Kloboukách u Brna a potom v červenci si děti vyzkoušely, jak to chodí na větším festivalu v Dambořicích pod názvem Hračky Plačky. Od letošního

ho školního roku soubor navštěvuje 16 dětí ve věku od 3 do 12 let a k naší velké radosti přibyli i kluci. Začátek letošního roku jsme přivítali v kostele Tříkrálovým zpíváním ve spolupráci se Strunkou, která děti doprovodila. Dále děti zahájily krumvířský Krojovaný ples Českou besedou a musím

říct, že se jim to moc povedlo. Nyní se velmi usilovně připravují na Kraj beze stínu. Proto si vás jejich jménem dovoluji pozvat, abyste sami posoudili, jak jsou šikovné.

Petra Huspeninová

Spolek pro muzeum

4. ledna Spolek zahájil rok 2015 pomocí při přípravě společného „Tříkrálového zpívání“ DFS Pantlička a CM Strunka. A přesto, že řádila chřipka a jiné nemoci, na krásném koncertu to nebylo poznat.

15. února byl dům č.p. 213 prohlášen Ministerstvem kultury Kulturní památkou. Máme z toho velkou radost. Důvodem zapsání byla především zachovaná hlíněná technologie použitá při výstavbě domu. Vy, kteří jste v podzimních měsících navštívili muzeum, víte, že jsme začali s odstraňováním cementových a betonových nánosů. Ty brání našemu „kotovicovému“ domu ve zdravém dýchání. Kulturní památkou není jenom dům ale i přilehlé hospodářské budovy. V současné době probíhá společné jednání s Národním památkovým ústavem v Brně a odborem Regionálního rozvoje v Hustopečích o dalším postupu oprav. Tak nám držte palce!

I přesto, že je muzeum momentálně v pracovním,

přivítali jsme návštěvu z Brumovic. Výborné je to, že s milovnicí vlastivědy v čele s panem starostou budeme i nadále spolupracovat.

29. března Vás srdečně zveme na „Květnou neděli na muzeum“.

Ve 14.00 a 16.00 můžete navštívit rodinnou „Velkou račí pohádku aneb Liška Chytrolína a rak Klepeťák“. Vstupné na pohádku je 30,- Kč. Dále pro Vás připravujeme výstavu vyšívaných kuchyněk, deček, prostírání... nazvanou „Každá žena pořádná“, pletení žile (ale z pedigu, košíkářská vrba je dávno neznámý pojem!), ochutnávku mi-

lostí a výtvarnou dílničku pro děti (i dospělé).

Od tohoto dne bude také otevřen dárkový obchůdek s pracovním názvem „Na muzeum“.

Kromě škrábaných vajíček, výrobků z vosku, medoviny, vína, dárkových předmětů z Betléma, drobných šperků, řezbářských výrobků a obrázků malovaných na skle najdete postupně i další suvenýry z Krumvíře a okolí. Uvažujeme také o spuštění internetové nabídky.

Dne 3. května připravujeme pro naše ženy prodejní výstavu šperků - od těch nejlevnějších (třeba pro

malé slečny) až po originální kusy z polodrahokamů. Přesný program se připravuje, sledujte naše stránky na Facebooku (tam jsou vždy nejčerstvější informace) nebo nástěnku u kina.

29. května se s vámi již po třetí rádi setkáme na Noci kostelů. Tentokrát zazpívá mužský sbor z Krumvíře. V programu se můžete těšit i na „krumvířské historky“.

Po krátké pauze na přelomu roku jsme se začátkem února sešli na přípravách zahrádkářského plesu. Ten byl v sobotu 14. února a hrála nám dechová hudba Lanžhočanka. Tradiční tombola potěšila svými hodnotnými cenami početnou návštěvu. Děkujeme tímto všem sponzorům a členům za poskytnuté dary.

V neděli po plese jsme se sešli na výroční členské schůzi, kde se zhodnotila činnost za rok 2014 a naplánovala se práce na rok letošní. O připravovaných akcích se můžou naši občané dozvědět z nástěnky u kina. Podpořili jsme finančním příspěvkem dětský maskarní ples a v obdobné formě také ples tereziňských vinařů.

Začátek března je pro nás už více jak 15 let obdobím přípravy "Josefského koštu". Špatná loňská úroda hroznů dávala tušit, že počet vzorků bude nižší. To se potvrdilo na hodnocení vín, kde pod dohledem subkomise (ve složení Ing. Jaromír Veverka a František Pacas) 21 komisí ohodnotilo 525 vzorků (285 bílých, 192 červených a 48 růžových vín).

Šampiony výstavy se stali tito vinaři:

- Brabec Pavel, Terezín - Hibernál kabinet 2014
- Belát František, Klobouky u Brna - Neuburské pozdní sběr 2013
- Zelinka Jaroslav, Klobouky u Brna - Laurot kabinet 2014
- Langr Josef, Borkovany - Modrý Portugal 2013
- Cena starosty za 3 nejlépe hodnocené vzorky krumvířského vinaře - Pilát Robert

Vystavené vzorky přišli návštěvníci ochutnat v sobotu 21. března. Akce se konala s podporou Vinařského fondu ČR a součástí byla prezentace těchto vinařských firem: Vinařství Josef Valihrach, Vinařství Jedlička, Vinařství Pavlovín a Vinařství Pod Kumstátem. Kvalitní vína spolu s úvodním vystoupením krumvířského mužského pěveckého sboru přispělo k plnému prožitku. Ve večerních hodinách všechny hosty rozezpívala Neoveská cimbálová muzika z Mikulčic. Mezi návštěvníky byli opět zahraniční studenti ze Španělska a nově i z Makedonie.

Termín výstavy byl přesně na den shodný s termínem akce "Keltský telegraf". Přesto se našlo deset abstinentů, kteří navečer odjeli na určené stanoviště a zapojili se do této celostátní akce. Po návratu na košť si odříkání jistě vynahradili.

Obavy některých členů přípravného výboru, že pěkné sobotní počasí sníží návštěvnost, se naštěstí nepotvrdily. Převaha mladých hostů na výstavě dává tušit, že práce na polích zůstala pro starší generace. Doufáme, že tento trend je v souladu se směrnicemi Evropské unie a těšíme se na setkání v příštím roce.

*Karel Rozsypal
tajemník*

JARO A VELIKONOCE

Je pravdou, že po roce 313, kdy křesťané dostali Milánským ediktem svobodu a tím i možnost vystoupit z určité illegality, církev občas posvětila nějaké svátky tehdejších pohanů a dala jim novou náplň. Tak například zimní svátky slunovratu určila jako svátky Vánoční. Kristus, jehož datum narození není známé, byl nazvaný Sluncem spravedlnosti a datum Vánoc bylo na světě.

Není divu, že svět něco církvi oplatil. Velikonoce, původně svátky z 2. tisíciletí před Kristem, si zase přivlastnil jako svátky jara. Ale není to zas tak protichůdné. Obojí pojetí je oslavou života. V našem zeměpisném pásmu se říká, že na jaře příroda vstává z mrtvých. A je to vždy fascinující podívaná, i když se každoročně opakuje. Vždy znovu se díváme na každou novou zeleň a každý jarní kvítek s takovým úžasem, jako kdybychom ho viděli poprvé.

My křesťané o Velikonocích slavíme tajemství Kristova vydání se za nás, církev, jako za svoji duchovní nevěstu, a tak na sebe bere náš život i s našimi hříchy a tuto novou smlouvu zpečetuje svou smrtí a zmrtvýchvstáním. My toto slavíme zvláštními emocionálními obřa-

dy, i když fakticky toto tajemství slavíme v celém roce.

Vše je o tom, že všechno živé potřebuje obnovu. A to každodenní. O viditelném světě toho v tomto směru říká moderním vědám, jako je třeba biologie, víme poměrně dost, a je to všechno úžasné. Obnova v duchovním řádu je podobná. Nedá se sice zkoumat třeba mikroskopem, ale citem víry je postřehnutelná. Je to jakési omlazování, jak říká Bible: Tělo nám sice chátrá, ale duše se zmlazuje stále znova.

A to je také důležité i ve vztahu k ostatním lidem, abychom nezatrpkli, abychom si ničím nenechali vzít optimismus a radost ze života, abychom žili v naději, že lidský život není jen to viditelné a hmatatelné, abychom neztráceli smysl pro tajemství, ať už stojíme nad květinou, kapkou rosy, či nad končícím lidským životem.

Vždy bychom měli hledat, co nás lidi spojuje, bez ohledu na vyznání nebo nevyznání. A měla by nás spojovat především láska, která nás přesahuje, která zahrnuje celý svět kolem nás a zvláště druhé lidi. Jaro i Velikonoce jsou o tom.

František Trtílek

Jelikož se nám už zase konečně blíží doba dovolených a prázdnin, chtěli bychom Vám opět přiblížit i nějaká místa v ČR, kde se dá strávit několik příjemných odpočinkových dní. Tentokrát se jedná o nedaleké rekreační středisko Baldovec.

Dovolená v oblasti Moravského krasu - Baldovec

Rekreační středisko Baldovec se nachází na území Moravského krasu, 10 km od propasti Macocha, 1 km od obce Baldovec a 2,5 km od malebné obce Holštejn. Je obklopeno hlubokými lesy a už několik let slouží jako základna pro kolovou a pěší turistiku.

Na tomto místě jsme v roce 2012 strávili příjemnou, i když krátkou dovolenou. Mnozí z vás to tady možná znají ze školních výletů, ale myslím, že za poslední dobu prošlo celé středisko velkou rekonstrukcí a o jeho kvalitách svědčí mj. i zlatá medaile od oblíbeného prázdninové inspektora televize Nova 2014.

Co se týče ubytování, můžete si vybrat dle vaší náročnosti – např. jsou zde k dispozici starší turistické chatky, novější chaty, luxusní chaty a apartmány. Abyste se zde nenučili, můžete relaxovat ve wellness centru (solná jeskyně, vodní svět a masérny), dále je zde pro děti možnost navštívení adrenalinového centra, multifunkční hřiště na nohejbal, volejbal, tenis, fotbal, půjčovna kol, venkovní bazén, lákavá je např. i možnost lukostřelby, paintballu aj.

Jelikož se bavíme o oblasti Moravského krasu, je jasné, že se dá do okolí podniknout spousta zajímavých výletů. Určitě byste neměli vynechat samotný Moravský kras s proslulou propastí Macocha. Jedná se o krasovou oblast nacházející se severně od Brna na území Dražanské vrchoviny. Tady si dovo-

lím uvést několik základních údajů o MK z internetu. „Ráz zdejší krajiny je dán plošinami s množstvím závrťů, které oddělují hluboké kaňkovité žleby. Většina vod, která přitéká z nekrasové části Dražanské vrchoviny, mizí na hranicích vápenců v ponorech do podzemí, kde během dlouhého geologického vývoje vytvořila složité jeskynní labyrinty. Severní část Moravského krasu je odvodňována říčkou Punkvou a jejími zdrojnicemi. Nachází se zde jeskynní systém Amatérské jeskyně, který s navazujícími jeskyněmi měří téměř 35 km, což jej řadí k nejrozsáhlejším jeskynním systémům ve střední Evropě... Na území Moravského krasu je dnes evidováno přes 1 100 jeskyní. V řadě z nich jsou zachovány doklady dávno vyhynulého života i vývoje lidské společnosti. V jeskyni Kůlna je doloženo nejstarší osídlení Moravského krasu člověkem neandertálským z doby před 120 000 lety. Pozoruhodné jsou rovněž nálezy rytin koní a bizonů na koňských žebrech z jeskyně Pekárny... Pro veřejnost jsou zpřístupněny jeskyně Punkevní, Kateřinská, Balcarka, Výpustek a Sloupsko-šošůvské s roční návštěvností cca 400 000 osob.“

My jsme navštívili také Křtiny. Jedná se o mariánské poutní místo s nádherným barokním kostelem vybudovaným během první poloviny 18. století podle návrhu architekta Jana Blažeje Santiniho-Aichela.

Zajímavostí je, že celý poutní areál byl roku 2008 vyhlášen národní kulturní památkou České republiky, která určitě stojí za zhlédnutí.

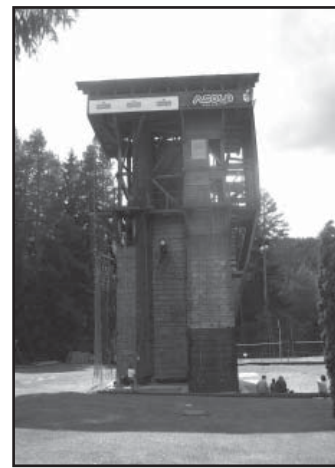
Dále můžete podniknout výlet např. do Boskovic – ať už to bude místní židovské město, zámek, zřícenina hradu nebo dětmi oblíbené westernové městečko. Zážitkem bude jistě i návštěva rozhledny na kopci Podvrší u Veselice, která je od roku 2001 jedním z vyhledávaných turistických cílů v tomto regionu a ze které je vidět Moravský kras, Dražanská vrchovina, Českomoravská vysočina, Pálava atd.

A jak to viděl Radim?

V roce 2012 jsem se strýcem, mamkou a tetou jeli na dovolenou na Baldovec, který se nachází na území Moravského krasu 10 km od propasti Macocha. Ubytovali jsme se v chatce, která byla hned naproti horolezecké stěně. V kempu byly i jiné atrakce, např. lanová dráha a nějaké průlezký.

Další den jsme se šli projít do vesnice Holštejn, která je od Baldovce 2,5 km. Je tam dobrá hospoda s vyhlášeným grilovaným pstruhem a topinkami – všechno jsme si samozřejmě dali. Také tady mají krásné a zábavné průlezký. Po cestě na Baldovec jsme se strýcem hledali v potoku peníze – a našli jsme! Každý den jsme hráli míčové hry.

Další den jsme jeli do Boskovic do westernového městečka. Museli jsme si ve směnárně rozměnit české

koruny na westernovské peníze, těmi se platilo na různých atrakcích a jídlo v restauracích. Dělalí jsme tady různé zajímavé věci – např. rýžovali zlato a drahokamy, byli jsme na soutěži o náčelníka, na koňské show a colt show. Westernové městečko v Boskovicích je super plán na výlet.

Další den jsme se šli projít po celé oblasti Baldovce a viděli jsme chatu, kterou vlastní zná-

mý herec a dabér Martin Dejdar. Samozřejmě jsme viděli i jiné chaty a večer jsme šli na drink.

Pak už jsme jeli domů a po cestě jsme se zastavili do kostela ve Křtinách. Zrovna byla pouť, takže jsme si mohli u stánků i něco koupit.

Baldovec je můj tip na krásnou a zábavnou dovolenou!

*Alena Čálková
a Radim Čálek*

VÝZVA PRO MENŠÍ I VĚTŠÍ ŠKOLÁKY

Chceš se i ty stát pro jednou redaktorem Krumvířského zpravodaje? Jezdíš s rodiči na dovolenou (letní, zimní, jarní, podzimní) po České republice? Napiš nám něco o vaší dovolené (místo + tip na výlet do okolí), připoj několik fotek a pošli na náš email, popřípadě vhod' do schránky na OÚ.

ÚSPĚCHY KRUMVÍŘSKÉHO AGILITY

Bavarien Agility Challenge Kreuth, Německo

Tento prestižní závod se koná jednou za dva roky. Je zde přihlášeno celkem 700 týmů, při čemž více jak 500 míst patří nejvyšší kategorii A3 (small 115 týmů, medium 199 týmů, large 287 týmů). Zbytek míst je rozděleno mezi jedničkové a dvojkové týmy ve třech velikostních kategoriích. Koňská hala s úžasně měkkým, ale nebořivým povrchem (písek s geotextilií). Hala je umístěna mezi rozlehlými loukami, na kopci mimo obec Kreuth. Prostor pro parkování i venčení je dostačující. Člověk by řekl, když je venku pod nulou, bude v hale také zima. Obrovské překvapení nás čekalo po příjezdu v pátek na halu, bylo uvnitř příjemné teplo. Někteří závodníci startovali v tričkách i kraťasech.

Adrenalin od prvního okamžiku. Přihlašování bylo spuštěno 6. 10. 2014 v 6 hod. Mnoho lidí si přivstalo, aby byl mezi těmi 700 týmy ten jejich vybraný. Ale bohužel, jen té hrstce přišel e-mail s instrukcemi o platbě. A kdo tuto možnost odmítl, tak pořadatelé vybírali další týmy k doplnění celkového počtu. Běhalo se na třech parkúrech. Jeden patřil jen kategorii Large úrovně A3, druhý Small/Medium A3 a třetí byl takový pro všechny. Kategorie A1 i A2 se střídaly na všech třech parkúrech.

Program byl perfektně rozdělen dle časového rozvrhu. A seděl na pár okamžiků perfektně. Aby vše klapalo, na parkúru byl rozeslán informační e-mail vybraným závodníkům s informacemi, kdy a kde budou pomáhat. V Německu je to naprosto běžná záležitost. Sama jsem byla povolána na přenášení vodítek od startu k cíli.

Za Českou republiku zde startovalo celkem 8 týmů. Obzazenost v kategoriích byla dosti našlapaná. Hvězdnými jmény byla startovní listina přímo přecpána.

Jedničky a dvojky si zaběhaly každý den agility a hru. Trojkaři vždy agility a jumping. Jen v sobotu nominované týmy měly tu čest si zaběhnout velké finále. Vyhlášoval se každý běh zvlášť (v každém běhu 1/10 startovního pole v dané kategorii), a v sobotu i součty.

Mezi nejúspěšnější týmy patřila v pátek mj. Veronika Otýpková z Brna v kategorii LA2, kde v prvním běhu obsadila 2.místo a ve druhém běhu – hře 1.místo s neskutečným předstihem před ostatními.

Já s Inchem jsem si každý den odnesla nějakou trofej. V pátečním agility (trať se zónovými překážkami) běhu 4. místo ze 115 týmů, v sobotu taktéž 4. místo, ale nyní to byl běh jumping (bez zónových překážek) a nominace do večerního velkého finále (jako jediný, který bude reprezentovat ČR). Uvědomovala jsem si, jaká zodpovědnost mi právě padla na ramena. Ale ať to dopadne jakkoliv, chci si to maximálně užít.

Večerní finále začínalo tou nejmenší kategorií small. Celkem se do tohoto běhu kvalifikovalo 26 týmů. S Inchem jsem na start měla přijít jako 8. tým. Před vstupem na parkúr jsem byla dosti nervózní nejen kvůli týmům, které právě propluly nástrahami finálního běhu, ale hlavně proto, že Inch nemá rád hlasitou hudbu a skandující publikum, které se ozývalo po doběhu každého závodníka. Holt toho nemáme ještě tolik za sebou. Přišel náš čas. Ani netuším jak, ale stačilo opravdu 35,67s a bylo rozhodnuto. Inch si na takových velikých závodech vyběhal 3. místo. Ztráta na druhé místo 0,02setin. Ale neskutečný zážitek, ten mně nikdo nevezme.

Neděle byla pro nás další úspěšný den. Tentokrát jsem si mohla vyzkoušet i stupně vítězů za 3.místo v jumpingu. Cesta domů byla plná zážitků ze závodů, probírání strategií v čem se zlepšit a na čem více zapracovat. Ve dvě hodiny ráno jsem konečně přijela domů, i přes sněhovou kalamitu na D1, a spokojeně jsem s Inchem ulehla ke spánku.

Nyní věřím, že jsem se se svým jménem opět zapsala do povědomí agility světa a bude jednodušší se za dva roky na tuto akci znova podívat i s mojí novou posilou, benjamínkem Rejdíkem.

Martina Konečná

Letos v dubnu uplyne sedmdesát let od osvobození a konce 2. světové války. V historii není 70 let mnoho, ale je to téměř jeden lidský život. Je to tedy jedno z posledních výročí, kdy se s námi o své vzpomínky můžou podělit přímo ti, co všechny hrůzy a útrapy války zažili. Pamětníky vyzpovídala paní Věra Colledani s laskavým přispěním paní Anny Strakové, za což jim velmi děkujeme.

Kravská karavana

„Válečné tažení občanů Krumvíře spolu s Rudou armádou při bojích k osvobození Brna“

Rudá armáda si musela ihned za útočnými oddíly zabezpečovat materiál ke stavění mostů, které Němci všechny vyhazovali, aby zpomalili postup těchto oddílů tvořených především tanky a dělostřelectvem, obzvláště „Kaťusemi“. Byly to především dlouhé kmeny, které přivázely koňské potahy. Ty patřily soukromníkům a často se brzy vracely domů do svých vesnic. Tak jsme je vystřídali my, se svými potahy kravskými, a to proto, že u nás již žádné koňské potahy nebyly.

Předpokládalo se, že pojedeme maximálně několik km. Všichni jsme doufali, že se brzy vrátíme. Cesta však trvala 3 dny a byla delší, než je dnešní vzdálenost do Telnice, kde naše cesta končila. Absolvovali jsme ji se dvěma objízďkami – od Borkovan přes Šitbořice, z Šitbořic do Těšan a pak do Telnice, kde jsme konečně klády dřeva složili, neboť právě tam byl zničený most.

V Telnici na nás stříleli nejprve z kulometů, později i z letadla. Postřelili při tom koně. Dodnes vidím, jak jednomu z nich ve spřežení visela pravá přední noha a tak musel skákat po třech. Druhý jej při tom táhl polekaně úprkem pryč. Mířili přímo na moje krávy. Kdyby se naštěstí koně nezastavili na konci našeho oje a krávy necouvly, byly by jistě probodeny poškozeným ojem. Ihned přiběhl „staršina“ a poraněného koně zastřelil. Potřebovali uvolnit cestu projíždějícím tankům. Mrtvého koně odtáhli a převrátili do příkopu, kde mu trčely jenom nohy a hlava byla zvrácená ve smrtelné křeči dozadu. I když jsem byl jako sedlák zvyklý na zabítí zvířete, tak toto bylo úplně něco jiného. Uvědomil jsem si, že místo toho koně jsem tam mohl ležet já. Všechno jsem vnímal jako v nějakém filmu, jehož

jsem přímým účastníkem, byl jsem ustrašený a zmatený. Začal jsem zvracet. Naše krávy, které jsem měl tak ochočené, že byly jedny z nejlepších tahounek v Krumvíři, pokojně postávaly. Přitiskl jsem se k nim a prosil Pána Boha, aby nás ochránil a mohli jsme se vrátit domů. A ty jako by věděly, že potřebuji nějaké povzbuzení. Starší mě olízla na tváři a já jsem se skutečně uklidnil. Pak jsme již začali skládat náklad dřeva na místo, které nám ukázal náš „staršina“. Pracovali jsme velmi rychle, všechno trvalo jenom několik minut, pomáhali jsme si navzájem. Když jsme začali odjíždět k domovu, tak už ta cesta byla přece jenom kratší. Absolvovali jsme ji téměř bez zastavení, neboť i ty krávy cítily, že jedou domů. Kráčely tak rychle, že jsem je musel zastavit, abych je alespoň napojil. Když už jsme pak uviděli věž našeho kostela, to už krávy cestu znaly, a kdyby nebyly tak zmožené, snad by utíkal jako koně.

Otec nás netrpělivě čekal na kopečku před kostelem. Nejprve objal mě a pak poplácal i krávy po krku, vzal je za ohlávky a pomalu jsme sjížděli k našemu domu. Tam jednu odstrojil otec, druhou já. Ani jsme je víc neuvazovali, aby byly volné. Vzaly si jenom pár soust, aby si mohly odpočinout. Za chvíli již přežvykovaly a klidně ležely. Potom jsem se i já šel přivítat s celou rodinou. Padaly nám slzy jako hrachy, jak jsme byli šťastní, že jsme se vrátili živí. Téměř všichni, kteří jsme z Krumvíře odjeli, jsme se vrátili v pořádku, jenom pan Kudlička byl zraněn střepinou do hlavy a byl odvezen ze zafašovanou hlavou spolu s dalšími vojáky do nemocnice. Jeho zranění bylo natolik vážné, že se už dostával do bezvě-

domí. I když ho zachránili, měl trvalé následky a do konce života již nemohl pracovat. Potom šel otec prohlédnout náš vůz, který přišel o jedno zadní kolo. Ruští vojáci jej nahradili mnohem lehčím a dokonce i vyšším kolem z jakési řeznické bryčky, abychom byli schopni alespoň odjet. Na bryčce si původně vozili od okolních sedláků vepře. Původní kolo zničil ruský tank. Při podrobnější prohlídce vozu otec našel několik odštěpků po dvou průstřelech těsně za předním kolem v místě, kde chodí kočí a drží opatě v ruku. Zbledl hrůzou, když si uvědomil, že mě poslal tak mladého do velkého nebezpečí.

Toho poválečného roku bylo jaro mimořádně brzy a teploty dosahovaly mnohem vyšších stupňů, než je v této době obvyklé, tak jsme museli rychle pokračovat v polních pracích, které se vlivem válečných událostí opozdily. Pracovali jsme často až do večera, kdy už na práci přestalo být vidět. Já už jsem většinu prací dělal sám (bylo mi 16), protože otec jako zedník měl povinnost provádět opravy na některých poškozených domech. Děda zemřel v roce 1944 a osvobození se nedočkal. Na polích rostlo všechno tak rychle, že obilí a vojtěška byly vysoké skoro po kolena a vojtěška se musela začít kosit, aby nepřestárla. Večer jsme byli všichni vždy utahaní včetně našich krav, které se naštěstí rychle dostaly do bývalé formy. Dávali jsme jim mimořádnou dávku vojtěšky a hlavně šrotu z obilí, aby vydržely všechny tyto nápor práce. Celou situaci také znesnadňovala po polích a cestách roztroušená munice, kterou Němci při útěku rozhazovali. Život se pomalu dostával do normálních kolejí.

Svat'a Válek

Jak šla naše motorka do války

Tatínek si koupil před válkou svůj první motocykl. Byla to Jawa 175 a nám klukům se taky moc líbila. Jak běžel čas a pokračovala druhá světová válka, bylo zakázáno motorkou jezdit. Benzín se stal vzácnou a drahou tekutinou a později se nedal koupit vůbec.

Co s motorkou? Na dvoře pod střechou jenom překázela. Uklidíme ji na sýpku a po válce nám třeba ještě poslouží, rozhodl tatínek. Další neděli jsme pozvali silné pomocníky a motorku vystrkali po příkrých dřevěných schodech na sýpku. Tam zůstala schována za velkou bednou na obilí.

Čas plynul dál a na jaře 1945 se začalo od Hodonína ozývat válečné dunění. To se blížila vítězná fronta a německá vojska přes nás ustupovala k Brnu. Osvobození

naší vesnice jsme šťastně a ve zdraví doma přežili. Následovalo radostné vítání osvoboditelů, ruských vojáků mluvících pro nás málo známou řečí. Těch chrabrých, veselých a usměvavých mladců bylo všude plno. Večer zpívali a jen tak pro radost stříleli do vzduchu ze samopalů, říkajíce, že tak čistí hlavě.

Vojáky všechno zajímalo. Na dvoře stáje, hospodářská zvířata i hlídací psi. Druhý den již objevili i dveře vedoucí na sýpku a po schodech také ukrytou červenou motorku Jawu. To bylo radost! Pochopili jsme, že vojáci projeví o motocykl vřelý zájem a budou ho chtít ihned vyzkoušet. Byla to pravda. Za chvíli motorku spouštěli za velkého křiku po schodech na dvůr. Po jejím očištění a dofoukání pneumatik, naplnili nádrž benzinem. Všichni jsme čekali, jak dopadne oživení motoru po tak dlouhém spánku. Po neúspěšném opakovaném našlapování začali vojáci motorku po dvoře roztáčet. A ejhle, chytla za velkého nadšení a křiku! Z výfuku se začal valit kouř, motorka řvala na plný plyn a vojáci se smáli radostí. Potom otevřeli vrata do ulice, aby vyzkoušeli jízdu ve dvou. Všechno dobře dopadlo a s úspěchem se vrátili na dvůr. Tak byla naše Jawa odvedena a mohla jet ihned do války. V té době se Němci urputně bránili před Ořechovem u Brna. Také od nás se vojska hnula za frontou a s nimi do boje odjela i naše motorka.

Nebylo to však poslední rozloučení. Setkali jsme se s ní ještě jednou a naposled na vrakovišti ve Tvarožné. Tam jsme přijeli na písemnou výzvu Červeného kříže. Ležela tam zničená k nepoznání. Bylo nám jí líto, ale odjížděli jsme klidně s přesvědčením, že touto formou posloužila vítězné válce.

MVDr. Ladislav Kulíšek, nar. 1928

Řidičský průkaz z roku 1942

Vzpomínka na starou hospodu (úryvek)

Po osvobození Krumvíře SA se do celé hospody dočasně nastěhovali ruští vojáci i s polní kuchyní. Ve vyklizeném sále fungovalo vojenské hygienické zařízení, zvané polní lázně, a na dvoře vařila polní kuchyně. Obvyklá funkce hospody s obsluhou hostů byla zcela přerušena.

Pobyt vojáků v hospodě si někdy připomínám při jídle oblíbeného boršče. Jeho vůně a mladická zvědavost mě tenkrát vtáhly průjezdem až na dvůr. Vojáci právě dostávali oběd nalévaný z kotle velkou naběračkou do vojenských misek. K tomu přikusovali nám tehdy ještě neznámý ruský chléb. Stál jsem jen kousek od polní kuchyně, mimo řadu čekajících strážníků. Po chvíli si mne jeden z kuchářů všiml a hlasitě zvolal: „Chočeštožekušat?“ Nevěděl jsem v tu chvíli, na co jsem tázán, ale s úsměvem jsem asi kýval na souhlas.

Dostal jsem plnou naběračku a chleba, abych ochutnal, co vaří ve válce ruští vojáci.

Spokojeně jsem celou porci dojedl, poděkoval a pak spěchal domů tuto příhodu vyprávět.

Hlavně bylo nutné opakovaně zapíjet tu dobrou, ostrou chuť zeleninového guláše.

MVDr. Ladislav Kulíšek, nar. 1928

Občanský průkaz

Vzpomínky na dvě židovské rodiny z Krumvíře

Při celostátním sčítání lidu v roce 1921 bylo v Krumvíři evidováno osm židovských obyvatel. Z tohoto počtu zůstaly v obci natrvalo usídleny dvě rodiny bratrů Steinerů.

Starší Emil měl v té době 29 let, jeho manželka Ida byla o šest let mladší. Pocházela ze staré židovské rodiny Sachsů, žijících v Krumvíři již delší dobu. Byla to možná právě ona, kdo po sňatku s Emilem Steinerem z Brna rozhodl o dalším pobytu a životě celé rodiny. Mladší z bratrů - Rudolf, měl v roce sčítání teprve 23 let. Do vesnice se přistěhoval s mladičkou ženou Arankou.

Oběma Steinerům, absolventům střední zemědělské školy, se měl úrodný kraj kolem Krumvíře stát krajinou zaslíbenou. V obci se jim podařilo zakoupit další zemědělskou usedlost se základními budovami pro hospodářství, velkým dvorem a průjezdem do zahrad. Obě rodiny si postupně otevířely ve svých domech obchod se smíšeným zbožím.

V roce 1922 se v rodině pana Emila narodilo první dítě, syn Ervin. O rok později přivítali dalšího kluka, Leoše, a do třetice pak roku 1925 přišla na svět holčička jménem Irenka. Maminka Ida však později vážně onemocněla a v roce 1934 zemřela. Rodina proto povolala tetu Lili, aby nejen převzala úlohu matky, ale též obsluhovala zákazníky v obchodě. Slečna Lili byla ještě velmi mladá, věkový rozdíl proti švagrovi Emilovi činil dvacet let. Jejich neveliký obchod se smíšeným zbožím měl přijatelnou úroveň sortimentu, pořádku a čistoty. V krámě na zákazníky nikdo nečekal. Po otevření vstupních dveří se zakymácel zvonec a z kuchyně přivolal usměvavou Lilinku. Pan Emil se věnoval výhradně hospodářství. V domácnosti ještě pracovala na plný úvazek služka Josefka. Velikou zábavou pana Emila se stali koně. Jako dobrý chovatel je měl rád a i po odborné stránce jim rozuměl. Koně uměl dobře nakoupit, ale také prodat. Nešetřil ani na zbudování moderní stáje. Všechny tři děti ve škole dobře prospívaly po ukončení základní školy v Krumvíři dojížděly denně do škol v Hodoníně. Chlapci studovali obchodní akademii, k tomu

sportovali, hráli kopanou a měli své kamarády. Irenka navštěvovala rodinnou školu pro dívčí povolání. Byly to děti velmi společenské, milé a slušně vychované. Spolužáci ve škole i ostatní mladí ve vsi je měli rádi.

Mladší pan Steiner, zvaný všemi Rudolf, byl tak trochu furiant a flegmatik. Také on hospodařil a měl v domě obchod se smíšeným zbožím. Jenže provoz tohoto obchodu byl celá léta ztrátový a celkově neúspěšný. V hospodářství zaměstnával pomocné dělníky na poli a u koní trvale kočího. Veřejným a hlavně nepochopitelným tajemstvím bylo, že oba bratři spolu celá léta nemluví. Příčinu tohoto podivného stavu žádný z občanů neznal. Rudolf se oženil s o sedm let mladší pohlednou černovlasou Arankou. U těchto Steinerů měli dvě šikovné děti. Starší holčička Gertruda se stala od první třídy mojí spolužačkou. Milá černovláska drobné postavy byla hezká a chytré dítě. Ještě nechodila do školy a již doma rodičům předčítala noviny. Po čtvrté třídě udělala zkoušky do gymnázia a byla přijata na střední školu v Hodoníně. O šest let mladší bratr Jiří, jenž se narodil v roce 1934, již nesměl pro svůj původ nastoupit do školy.

Přes všechna společenská omezení, která u nás v obci židovské rodiny postihla, dobré mezilidské vztahy nevymizely, ba ani neutrpěly. To již byla obě hospodářství pod nucenou německou správou, zajišťovanou dosazenými komisaři. Vě-

dělo se, že všichni členové židovských rodin budou začátkem roku 1942 odsunuti. Když pak v dubnu onoho roku opravdu přišel osudný den a rodina měla být převezena do koncentračního tábora, nastalo dojemné loučení. My jsme bydleli v domě přímo naproti Steinerům. V časných ranních hodinách někdo opakovaně klepal na okno naší ložnice. Na chodníku jsme poznali paní Aranku. Za každou ruku vedla jedno dítě. Již neplakala, jen se smutně loučila.

Naposled děti krátce zamávaly a navždy se ztrácely v mlze. Gertruda měla čtrnáct a Jiří osm let. Bez viny, bez soudu, bez rozsudku byli tito lidé šikanováni, hanobeni, trestáni, žalářováni a umučeni.

Jak se podařilo zjistit, do Terezína dojeli 4. dubna 1942. Podle přidělených registračních čísel zařadili všechny členy obou našich rodin již za dva týdny do hromadného transportu tisíce vězňů, který 18. dubna odjížděl do Rejowice v okrese Lublin v Polsku. Část vězňů tam zůstala, část pak byla odvezena na zemědělské práce do Sawina. Zde většina zemřela na tyfovou epidemii, zbytek pak skončil ve vyhlazovacím táboře v Sovibóru. Nepřehlédnutelný počet však byl postřílen již cestou ve vagonech. Z účastníků tohoto transportu, označovaného písmeny Ap, přežili likvidaci jen tři lidé. Z našich spoluobčanů se nikdo nezachránil.

*Autor MVDr. Ladislav Kulíšek
Spolužák Gertrudy Steinerové*

G. Steinerová v první třídě, nahoře druhá zleva

Jak jsem prožil osvobození Krumvíře ve druhé světové válce

Když fronta druhé světové války prošla naší obcí, bylo mně dvanáct a půl roku. V tomto věku již člověk okolnosti svého bytí dostatečně vnímá a citově prožívá. Příběhy, které jsem po dobu fronty prožil, nelze zapomenout.

Naše rodina bydlela a měla obchod smíšeným zbožím a pekařství naproti sokolovny (dnes dům RNDr. Karla Šefčíka). Zemědělské hospodářství jsme měli v ulici pod sokolovnou (dnes Hermannovi). Tento dům, dříve dva mláty, nebyl ještě stavebně dokončený, obyvatelné byly dvě přední místnosti. V nich prozatím bydlela moje sestra Mařenka s manželem Tomášem (Koneční). Neobydlená byla velká místnost orientovaná do dvora a nedostavěná veranda. Ve dvorním křídle byl již dobytek a sklep. V polovině dubna 1945 se linie fronty blížila k naší obci. Rudá armáda postupovala od Hodonína a Břeclavi. Značně decimované německé vojsko kladlo velký odpor jen v ojedinělých střetnutích.

15. dubna se četa německých pěšáků pochodujících na frontu zastavila k odpočinku v naší ulici. Vojáci vstoupili do třech domů: ke Kopřivům (dnes Luskačovo), k nám a Drabálkům. Usadili se i na podlahu, výzbroj neodložili. Občas někdo tiše promluvil. Velitel žádal pro všechny jen pitnou vodu. Sestra Mařenka vojákům podala plný kbelík a hmeč pro nabírání. Přítomná byla i naše maminka. Já a bratr Frantik jsme právě přišli mamince pomoci s krmením zvířat. Švagr Tomáš byl ve sklepě, připravoval úkryt. Jeden voják si vyzul botu. Nohu měl opuchlou, plnou krvavých puchýřů. Frantik rozuměl, jak vojákovi velitel domlouval, že udělal chybu. Asi za půl hodiny vojáci pokračovali v pochodu. Voják s opuchlou nohou se snažil obout, ale nešlo to.

Uslyšeli jsme zvuk letadel. Frantik se podíval na oblohu a zakřičel: „Rychle do sklepa!“ Ruská letka začala kroužit, kolmo se spouštět a střílet. Frantik hned zpočátku poznal, že půjde o nálet. Takový manévr několikrát zažil, když jako student obchodní akademie se spolužáky musel v Beskydech dělat zákopy. Frantik a Mařenka včas přeběhli dvůr a dostali se do sklepa. Já s maminkou jsme zůstali za vojákem, který napůl obutý nám v předsíni překážel. V prázdné místnosti jsme ho předběhli. Já jsem chytil za kliku dveří ke dvoru, když se ozvala mohutná rána. Maminka mne strhla k podlaze a lehla na mne. Německý voják rovněž ležel a gestem ukazoval, že máme zůstat na podlaze. Za moment následovala další rána, při níž roztržštěné vylétla okenní tabule, a na dvůr padaly kousky střešních tašek. Pak jsme ještě slyšeli střelbu a hukot odlétajících letadel.

Voják se v bolestivém nářku obul a kulhající šel směrem ke své četě. Maminka a já jsme rovněž vyšli na ulici a uviděli důsledky náletu. Střecha našeho domu byla jen z části poškozená, několik dalších bylo poškozeno více. Byl to výsledek speciálních bomb způsobujících silnou vzduchovou vlnu. Uvědomil jsem si, že maminka mi zachránila život. Kdybych vyběhl na dvůr, tlak vzduchu by mi smrtelně poškodil plíce. Kulhající voják měl rovněž štěstí. Asi prozatím. Jeho četu 1etadla zaměřila, když šli kolem asi sedmého domu směrem ke škole. Kulometná palba z letadel několik vojáků (asi 12) doslova rozsekala. Vrata i fasáda domu byla velmi potřísněna krví.

17. 4. 1945

Vojáky ihned pohřbili za protějščí humna. Později byli exhumováni. Sestra Mařenka s manželem Tomášem byli v čase fronty schovaní ve sklepě dvorního traktu. Měli tam všechno potřebné pro pobyt na několik dnů. Část lepšího oblečení měli uloženo ve starším dřevěném vojenském kufru. Za několik dní po frontě, když již bydleli v dřívějších podmínkách, zjistili, že kufr zmizel. V jedné noci se o něj postaral jim známý spoluobčan.

Pod dřevěnou podlahou ložnice prozatím nebyl násyp, aby neizolovaná prkna nevlhla. Do této „dutiny“ si sestra schovala krabice s osobním prádlem a některými cennějšími potřebami. Spoje v prknech byly zamaskovány - zakryty kobercem běhounem. V ložnici spávala někdy v noci někdy ve dne Rudoarmějka vyšší hodnosti. Po odchodu vojsk z Krumvíře sestra již potřebovala krabice vyzvednout. V nelibosti konstatovala, že prádlo, lůžkoviny aj. jsou značně poškozeny a páchnou. Ta žena vyšší šarže totiž uvolňovala plný močový měchýř pod koberce, takže tekutina se přes spoje prken dostávala na sestřiny ukryté krabice.

Před domem stálo německé obrněné pásové auto. Bylo nepoškozené. Německé armádě na „uživení“ takových kolosů již chyběly pohonné hmoty. Pro nás kluky to byla mamutí hračka, do níž jsme se schovávali a někteří kluci si v ní mohli i tajně zakouřit. Obměnce pak dal odtáhnout pan Páleník z Brumovic. Z válečníka se za čas stal mírový výkonný pásový traktor.

Důstojník rumunské armády (spojenecké s ruskou) švagrovi Tomášovi vnutil koně, silného valacha, který měl nemocné nohy a nemohl již armádě sloužit. Kůň chodil pomalu, bylo zřejmé, že ho nohy velmi bolí. Já jsem ho dvakrát denně vodil do splavu, kde jsem mu ve vodě nohy masíroval věchty slámy. Kůň tuto terapii odevzdaně snášel, ale v jeho smutném pohledu bylo znát, že je to marné. Bylo mi koně moc líto, takže jsem někdy i plakal. Asi za čtrnáct dní koně odvezli na jatka.

Válečnou frontu a následné dny jsem s rodiči a sourozenci Karlem, Jarmilou a Frantikem přečkal v domě čp. 260 (naproti sokolovny). Ukryti jsme byli ve skladišti zboží, ve velké místnosti za pekárnou. Z pytlů naplněných moukou a krystalovým cukrem zde měla Jarka ještě další úkryt. V něm byla mladá slečna schovaná i několik dalších dnů. Vstup do skladiště byl ze dvora.

Dva dny před frontou u domu zaparkovalo auto tvaru malého tanku, avšak místo dělové hlavně mělo několik antén. Vystrašení jsme očekávali, co se bude dít. Když se setmělo, z vozidla vystoupili dva mladí němečtí důstojníci. Každý držel dvě deky. Tatínka se slušně zeptali, zdali by mohli v domě přespát. Tatínek se bál říci „ne“ a nabídl jim místo v teplé pekárně.

Uměl dobře rakouskou němčinu. Naučil se ji, když jako pekařský tovaryš pracoval ve Vídni, Linci aj. Důstojníci pookřáli a tatínkovi se svěřili, že jsou Rakušané, před válkou studovali vysokou školu technického směru. Nyní jsou vojenští spojaři a válku nenávidí. Lehli si na deky rozprostřené na zemi. O jiné nežádali, ještě před svítáním tančíkem odjeli.

17. dubna fronta procházela obcí. Přes venkovní zeď úkrytu jsme

slyšeli kulometní střelbu. Dva Rudoarmějci se na náš dvůr dostali úmyslně nezajištěnými vraty. Jeden vyskočil na navršené hnojiště a přes zídku samopalem střílel do sousedního humna. Druhý vyběhl po dřevěných schodech zkontrolovat půdní prostory a potom zamířil do našeho úkrytu. Karel všechno sledoval mezerou v rozeschlých dveřích. Otevřel a podal vojákovi ruku. Ten po otázce „German nět?“ Karlovi navrhl výměnu hodinek. Vzal si Karlovy kvalitní náramkové a dal mu staré kapesní se strhaným perem. Karel si i takového suvenýru vážil.

Navečer po uklidnění střelby jsme ustrašení vyšli z úkrytu, kromě Jarky. Překvapilo nás, že venkovní dveře do obchodu byly otevřeny a téměř všechny zásuvky regálů povytahovány. Před vraty průjezdu ležel ještě osedlaný mrtvý kůň. Sousední Charvátův dům byl poškozený dělostřeleckým granátem. Zásah byl asi dva metry od okna našeho obchodu. Maminka po několika dnech zase připravila teplou večeři. Nocovali jsme i několik dalších dnů opět v úkrytu.

Důstojník RA tatínkovi nařídil, aby ihned pro vojáky upekl chleba. Tatínek řekl, že upeče, ale nejprve musí připravit kvas. To důstojník nechtěl pochopit a tatínek ohrožoval pistolí. Tatínek neměl kvasnice ani zbytek těsta, takže pracně seškrábal ze stěn díží přischlé zbytky těsta, spařil je horkou vodou a se strachem čekal, vznikne-li kvas. Dobře to dopadlo, takže mohl udělat těsto. Další problém nastal s přípravou téměř vychladlé pece. Chleba byl upečený, ale podle vyjádření důstojníka byl tmavý. Pro další těsto musel tatínek použít směs pšeničné a žitné mouky. Až po spotřebování naší mouky si armáda dodávala vlastní.

Do práce byla zapojena celá naše rodina. Pomáha1 i můj strýc, maminčin bratr Arnošt Prokop. Já a bratranec Laďa Hálek jsme chleba odnášeli k uskladnění do sokolovny. Občas jsme zariskovali a kolemjdoucí ženě „šupli“ chleba do zástěry klína. Vojáci ještě přivezli dvě polní kovové pece a instalovali je ve dvoře. V těchto pecích se chleba pekl v plechových formách tvaru podlouhlé cihly. Vážil asi kilo a půl. Prací vyčerpaný tatínek dostal zápal plic. Do práce byli povoláni muži vyučení pekařskému řemeslu, František Miklík a Martin Hanák. Neměli praxi, takže tatínek, vážně nemocný, jim musel radit. V provozu byla též pekárna pana Macharáčka naproti kostela. V obchodě jsme zatím neprodávali, chybělo potravinářské zboží. Naši ložnici obsadil důstojník vysoké hodnosti, snad to byl osobní lékař některého z generálů. Spal u nás jen dvakrát, ale vystavil nám „bumašku“, která zakazovala obsazení ložnice jinou osobou.

S Karlem a Frantíkem se skamarádili dva vojáci, v civilu vysokoškoláci. Jeden měl mandolínu, na kterou jsme si mohli všichni zahrát, prstoklad je stejný jako při hře na housle. Od-suzovali pití alkoholu. Jednou večer nám přišli oznámit, že odjíždí na frontu. Mandolínu nechali u nás. Překvapilo nás, když jeden při loučení na ex vypil větší množství vína. Příští den před polednem nám jeden z kamarádů přišel oznámit, že druhý asi někde u Hostěrádek padl. Byl to ten, který vypil

Poválečné Hody

tolik alkoholu. Všichni jsme plakali. Mandolína mi zůstala na památku.

Velmi se mi líbilo ČEPOBITÍ. To vojáci seřazení v četách každý večer pochodovali obcí a zpívali.

S kamarády jsem na polích hledal zanechané munice a vše, co souviselo s frontovou linií. Sbírali jsme hlavně nevystřílené puškové, samopalové a kulometní náboje, ze kterých jsme získávali střelný prach a uvolněné „kulky“. Oddělili jsme je tím způsobem, že náboj jsme zastrčili mezi cihly neomítnuté zdi a „vyhygláváním“ jsme uvolnili náboj. Střelný prach jsme shromažďovali v pytlících pro různé dobrodružné a nebezpečné hry. V Krumvíři se naštěstí nikomu nic nestalo. V Brumovicích jeden spolužák z měšťanské školy při manipulaci s municí pozbyl na rukou několik prstů a jeden spolužák dokonce oko. Skoro každý z nás našel helmu, já i šavli, která asi sloužila k různým velitelským povelům. Měla poškozenou rukojeť, kterou až po mnoha letech můj syn opravil.

V sokolovně byl kratší dobu i lazaret. Vozili sem vojáky zraněné v těžkých bojích u Bohumilic, Hostěrádek aj., kde Němci kladli velký odpor. Viděl jsem i pohřbívání vojáků a důstojníků RA s čestnou salvou. My, kluci, jsme se přes zákaz rodičů snažili být u všeho dosud nepoznaného. Někdy jsme se dostali i do situací, při kterých šlo o život. Např. ve sklepech jsme zkoušeli střelbu z pušek a samopalů.

Když téměř všechno vojsko opustilo Krumvíř, nastal čas k propuknutí opravdové radosti z nabytí opětné svobody. Bratr Karel zorganizoval kapelu z několika místních muzikantů, usadili se v Chaloupkách před Trumpešovým domem (dnes Charvátovo) a hráli k poslechu i k tanci. I já jsem si zatančil. Za několik týdnů byla již řádná taneční zábava v sokolovně s kapelou pana Hanáka z Brumovic. Potom první poválečné slavné BARTOLOMĚJSKÉ HODY.

Pozn.: Prosím, aby tento článek nebyl pokládán za přesný historický dokument.

Stanislav Ševčík

Vzpomínky na válku

Druhá světová válka zastihla naši generaci na konci dětství a na samém prahu dospělosti. Neskutečných 70 let – a vrací se tolik vzpomínek. Třeba hned na počátek války, kdy byla vyhlášena mobilizace, vozila jsem ma-

lou Zdeničku od sousedů a zajela i na nádraží, kde byli shromážděni muži povoláni do zbraně. Byl mezi nimi i její tatínek. Plno lidí, kufrů a také pláče a strachu, co bude dál. Potom, když německá vojska zabírala republiku,

stáli jsme i s panem učitelem před školou a jen tiše a s obavami sledovali projíždějící německou armádu. Po obsazení následovaly nečekané prohlídky domů a všichni se báli, aby nenašli schované zásoby. Strach se o to více

prohloubil, když z Krumvíře deportovali dvě židovské rodiny Steinerů, se kterými jsme vždy dobře vycházeli. Živou vzpomínku mám na jeden nálet, kdy jsem se vracela z Brumovic od babičky (nevím, jak to, že mě naši pustili samotnou) a těsně nade mnou, velmi nízko, proletělo letadlo – říkalo se, že provádí hloubkové lety – a letělo směrem na krumvířské nádraží. Domů jsem už doslova letěla a teprve tam se dozvěděla, že na nádraží rozstříleli lokomotivu.

Když přecházela „fronta“ přes Krumvíř, museli se všichni schovávat – ve sklepech, kde se dalo a kde bylo aspoň trochu bezpečno. Naproti nás bývali babička Vaculíková a ta prý odmítala někam odcházet a strávila celou dobu na židli na dvoře – a kupodivu se jim nic nestalo. Potom, když už skončily sice krátké, ale těžké boje v Krumvíři a jeho těsné blízkosti, byl na našem

domě nápis v azbuce „Vojennoplenný komitet“ – Vojenský zajatecký výbor. Procházeli tudy zajatí němečtí vojáci – odzbrojení, bez opasků i šňůrek od bot. Jednou se ze dvora ozýval hlučný, ale radostný křik. Můj tatínek byli za I. světové války v ruském zajetí a uměli rusky. Tenkrát se tam sešli dva bratři - Rusové, kteří šli odděleně s frontou až od Leningradu a toto setkání pro ně musel být doslova zázrak. Byli jsme vděční za osvobození, i když, bohužel, ne všichni měli na ruské vojáky jen dobré vzpomínky. I to je válka.

Po skončení fronty chodily ženy a děvčata do lazaretů – do Krumvíře i do Klobouk, pomáhat s prádlem, škrábat brambory apod. Rodiče ale měli o nás starost, a tak občas sem za námi došli, jestli je všechno v pořádku.

S válečnými pozůstatky jsme se ale setkávali ještě i po jejím konci.

V zákopech a jejich okolí zůstalo plno munice. To bylo něco pro kluky. Se strachem jsme také chodili na pole, kde měli být zahrabáni mrtví němečtí vojáci. Stalo se mému bratrovi, když jel orat, že pluh narazil na něco kovového. Vypřáhl tedy koně, aby s pluhem nepohnuli, odvedl je domů a potom se zase s nimi a s tatínkem vrátili na místo. Rýčem opatrně místo odkryli a předmět - nevybuchlou bombu, odtáhli potom na lanech z pole pryč a nález ohlásili na obci. Co se s ní potom stalo, už nevím. Kdoví, jestli si tehdy uvědomovali nebezpečí, které hrozilo. Ale pole bylo potřeba poorat. Po válce také chlapi jezdili opravovat mosty do Břeclavi.

Budme vděční za to, že i přes jiné křivdy nás už 70 let válka nepotkala. Kéž by tomu tak zůstalo.

VM

Vzpomínky na statek Krumvíř – Válka

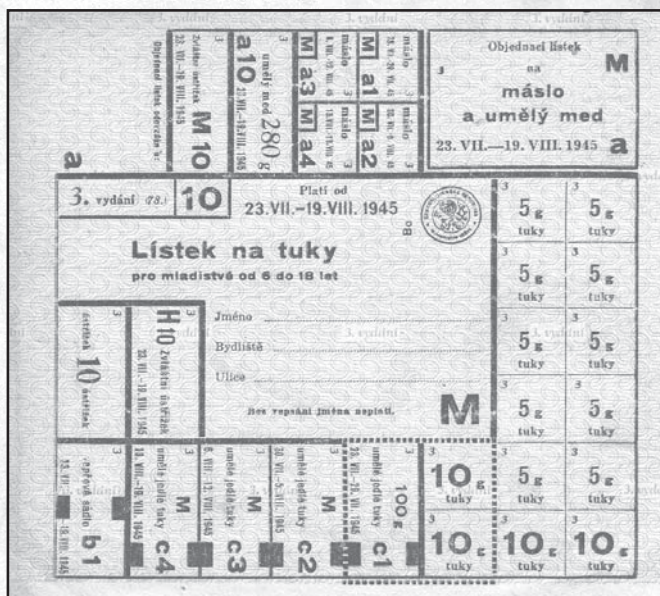
Brutalitu a zvrhlost tohoto slova jsem si poprvé uvědomil 15. 3. 1939. Po skončení vyučování v krumvířské Obecné škole jsem veselými kroky po kamenité silnici, kde jediný volně ležící kamínek nezůstal na svém místě, pospíchal jako ještě prvňáček domů do dvora na oběd. Po otevření dveří do kuchyně vidím maminku, jak sedí u stolu s rukama v klíně a pláče. Na mou otázku, co se stalo, proč pláče, odpověděla: Němci obsadili Prahu, jsou na Hradě, bude válka a přitiskla mě pevně do své náruče, až se mi zdálo, že její slzy ještě zesílily, jak dopadaly na mou hlavu. Chtěl bych se proto v dnešním příspěvku připojit ke vzpomínkám mých vrstevníků – dětí rodičů, kteří jako děti nebo mladí lidé už jedny válečné útrapy přežili a spolu s ostatními obyvateli Krumvíře v této malebné jihomoravské vesničce v té době žili.

V době, která umožnila fašistickému Německu rozpoutat druhou světovou válku, obsadit téměř všechny evropské státy, pokračovat v genocidě některých etnických skupin a systematicky vyhlazovat celé národy, hlavně slovanské, včetně Moravanů a Čechů. Letos si budeme připomínat sedmdesátiletá výročí nejdůležitějších událostí minulého století – porážku nacistického Německa a nastolení celosvětového míru, čehož mohlo být dosaženo až po zcela bezdůvodné smrti tisíců Japonců, kterou našli pod klobouky dvou amerických atomových bomb, svržených v Japonsku.

S prvními mrtvými jsem se potkal po náletu amerických letadel na Hodonín dne 20. listopadu 1944. Jako student druhého ročníku hodonínského gymnázia, jehož výuka probíhala v budovách obchodní akademie, protože nádherná historická budova gymnázia byla za války obsazena německou armádou, která ještě před příchodem Rudé armády tuto budovu vyhodila do povětří.

Od poloviny roku 1944 zintenzivnily frekvence přeletů amerických bombardovacích svazů určených k likvidaci zbrojního průmyslu a rafinerií benzinu na východní frontě. Vyhlásování poplachů k možnému náletu bylo velmi časté a v té době museli všichni žáci i kantoři budovu školy opustit

a zdržovat se na místě uvedeném na soupisu ve škole. Já jsem chodil se spolužákem z Čejče, jehož strýc bydlel v zastavbě rodinných domů nedaleko hodonínského nádraží, takže jsme to měli blízko k vlakům po odhlášení poplachu. 20. listopadu byl vyhlášen poplach dopoledne, a tak jsme už v poledních hodinách po dobrém občerstvení mohli všichni sedět na zahrádce a pozorovat vysoko na nebi se třpytící letecké svazy pohybující se za typického monotónního zvuku. Ve směru od cukrovaru najednou vidíme, jak se k nám blíží několik poměrně nízko letících letadel a jak z prvního něco vypadlo. Spolužákův strýc vydal důrazný rozkaz: „Do sklepa!“ Sotva jsme tam se spolužákem, určitě v čase rekordu, doběhli, začaly v okolí explodovat svrhované bomby. Zdálo se mi, že ten obrovský hluk mi vadil méně, než zvýšený tlak vzduchu, který zvřením veškerého prachu způsobil okamžitou tmu a těžkou dýchatelnost. Museli jsme si chránit

Potravinové lístky

V několika mých nezapomenutelných zážitcích hraje důležitou roli stoh. Stával v místech za současnou zástavbou rodinných domků, v té době na ploše určené k silážování a uchovávání krmiv pro veškerý dobytek. V nízkých širokých žlabech byly silážovány řepné řízky vagonů dovážené z hodonínského cukrovaru. skrojky z řepy, řezané kukuři-

Vzpomínání den při pozorování klidného dvora jsme zahlédli, jak nade dvorem přelétá asi ruské letadlo. V tom slyšíme dva protiletadlové výstřely, které těsně po odletu letadla na obloze explodovaly a jejich tříštivé nálože (šrapnely) padaly na pařeništní okna a za nejrůznějších výšek tónů jejich skla rozbíjely. Byla to taková smutná hudba a asi to poslední, co německé protiletadlové komando vykonalo. Zdálo se, že už zítra se objeví Rudá armáda, ale toto očekávání se ještě několikrát o den o dva prodlužovalo, až přišlo dopoledne 17. dubna. Najednou všechno utichlo, jako by válka skončila. Díváme se s bratrem z našeho úkrytu nad sklepem do prázdného dvora a v tom zahlédneme, jak se za rohem posledního domu u vrat, kudy se jezdilo ze dvora do polí, objeví zakuklená hlava rudoarmějce. Po chvíli postava sahá po ručním samopalu a celou dávkou pokropí celý dvůr. Po chvíli se za ním objeví desítky vojáků spěchajících do dvora. To už ale musíme okamžitě s tatínkem sejít dolů k mamince. Po několika minutách slyšíme, jak do našeho bývalého úkrytu za nebývalého hlaholu vniká spousta vojáků se obcerstvit. Bylo tam totiž pro ně připraveno na několika policích jídlo z naší poslední zabíjačky jako uzené maso nebo výborné klobásky, které pro ně tatínek nechal naším panem řezníkem připravit. Asi po pěti minutách se dveře do sklepa otevřely a drsným ruským hlasem bylo sděleno: Soldát něť? Tatínek oznámil zápornou odpověď, ale

[illegible]

Rodina Hanáková získala 13 m

musel jít za nimi nahoru a nám uložil hlídat maminku. Jeho i ostatní hlavy rodin bydlících ve dvůře internovali v kanceláři pod dohledem dvou samopalníků a ověřovali, zdali nejsou majiteli dvora, „buržoiji“. Všichni je ujišťovali, že dvůr pouze spravují a že jsou státní zaměstnanci, neboť dvůr patří státu. Teprve nyní se zkušenostmi po únoru 1948, kdy soudruzi stovky statkářů vystěhovali bez náhrady z jejich gruntů, si umím představit, jak by to s námi dopadlo v opačném případě.

My ve sklepě jsme brzy poznali, že hostina v místnosti nad sklepem skončila. Brzy na to přišel do sklepa tatínek a uložil mi, abych vojákovi, kterého přivedl, ukázal, kde je krecht brambor. Když jsem vyšel ze sklepa, naskytl se mi otřesný pohled. Po obou stranách průjezdu na matracích, slamnících nebo dekách leželo mnoho raněných vojáků, mnozí bez končetin, většinou dolních. Byli pečlivě ošetřováni vojenskými zdravotními sestrami. Průjezd jsem co nejrychleji opustil, abych se na to utrpení nemusel dívat. Krecht byl nedaleko stohu, kde několik vojáků umísťovalo velké dalekonosné dělo do již prázdného žlabu. Krecht a obě tažné oje zahlubovali do země. Všechno jsem nenápadně pozoroval, než si můj voják nabral plný pytel brambor a ještě vidím, jak dva vojáci nabíjejí dělo střelou. Najednou někdo z nich něco zakřičel, nerozuměl jsem tomu, ale když jsem viděl, že všichni padají k zemi a dávají si ruce k uším, udělal jsem totéž. V tu chvíli se ozvala obrovská rána a vzniklá silná tlaková vlna mírně rozechvěla moji ušní blánu, takže jsem pak dlouho neslyšel, ale viděl, jak dělo mírně poskočilo dozadu a jak asi polovina stohu je ve vzduchu a stébla pomalu padají k zemi. Pytel už byl plný brambor, a tak jsme mohli projít maštalí do dvora, kde nahoře pod malým remízem byla umístěna velká vojenská kuchyně a asi tři koňské povozy s mnoha vojáky, kteří se okamžitě pustili do loupání brambor, jelikož vykonávali všechny pomocné práce v kuchyni. Zranění vojáci z průjezdu byli postupně odváženi do polního lazaretu narychlo vybudovaného v Obecní škole v Krumvíři, kde byli odborně profesně ošetřeni vojenskými lékaři, případně jim byly amputovány nevratně poškozené končetiny. Případy vyžadující náročnější operace byly ve speciálních uzavřených lůžkách odváženy a na křídlech letadel odváženy na speciální kliniky. Letadla odvázející zraněné vojáky přistávala a odlétala na poli za dvorem směrem k červené šopě. Na poli byly trvalé porosty vojtěšky, takže půda byla zpevněna, což letadlům vyhovovalo a mírný svah pozemku prý neškodil. Zranění vojáci určení k přepravě letadlem byli na pole přiváženi sanitkou. Na korbě malého nákladního auta byly rovněž odváženy amputované údy, což bylo pro nás děti velmi šokující. Na horizontu zmíněného pole byly německými vojáky vybudovány hluboké okopy pro stojícího střelce, do nichž se zbytky těl z auta stahovaly. Provoz aut jsme pozorovali dírou po střele ve zdi na půdě našeho bytu.

Po několika dnech se Rudá armáda s veškerou vojenskou technikou včetně polní kuchyně odsunula blíže k postupující frontě. Při prohlídce našeho bytu jsme v poledne zastihli několik ruských důstojníků, jak si v naší kuchyni vaří boršč a halušky. Byli jsme pozváni k ochutnávce jídla, které jsme dosud neznali, a musím přiznat, že mi velice toto jednoduché jídlo zachutnalo, až jsem ho těm několika stejně starým dětem oblečeným do na míru ušitých vojenským stejnokrojů, na hrudi s mnoha nablýskanými medailkami s vyznamenáními, kteří se mezi důstojníky pohybovali, skoro záviděl. Tím hlubší bylo moje zklamání, když jsem

J e n p r o z á p i s y

Přihlášen

Podmokly 5

v obci
 dne 3. I. 1938 19.....
 Kulaté úřední razítko Podpis
 v obci
 dne 19.....
 Kulaté úřední razítko Podpis
 v obci
 dne 19.....
 Kulaté úřední razítko Podpis

8

Vojenská knížka

šatní skříň v ložnici pro hosty našel téměř prázdnou bez všech dílů tatínkova služebního oděvu, slavnostních letních i zimních částí obleků, které byly jako nové – velice zřídka tatínkem užívané. K jejich výbavě patřily i díly jako kožené řemenní dohody pro nošení dlouhé šavle nebo dýka jakoby ve zlatém vyleštěném toulci, což byly pro mě velmi vzácné trofeje, s nimiž jsem si do té doby hrál, když jsem se před velkým zrcadlem toaletní skříňky nikým nepozorován předváděl a umně zavěšenou šavli tahal po zemi. Prázdné zůstaly i ostatní skříně, takže moje šatní výbava po válce byla dvoje krátké gatě, jedny pumpky a jenom to, co jsme měli s sebou ve sklepě. Nikdy jsme však těchto ztrát nelitovali, neboť získaná svoboda byla daleko cennější.

Den po odchodu armády ze dvora museli zaměstnanci přijít do práce a uklízet mrtvé vojáky z polí. Nejvíce jich bylo na polích za dvorem později sloužících jako letiště a do stávajících okopů byli mrtví němečtí vojáci odnášeni na pevných stanových celtách. Na celtý zaměstnanci mrtvoly nakulovali pomocí bodáků na německých puškách a čtyři zaměstnanci je za rohy celtý do zákopů odnášeli. Dospělí nás děti odháněli, protože i pro ně se někdy naskytovaly otřesné pohledy. Dávali nám za úkol odnášet do dvora německé pušky a prázdné bedničky od granátů a nábojů, kterých bylo na polích nepočítaně. Jeden jako nový ruský bubínkový samopal jsem si ukryl ve žlabu prázdného chléva pod slámu, druhý den tam však už nebyl. Takže jedinou vzpomínkou na tuto dobu je jeden ruční rýhovaný granát, který dodnes leží na naší terase u vchodu do garáže.

Po týdnu začalo vyučování na hodonínských školách, a protože vlaky ještě nejezdily, vypravil tatínek jeden povoz tažený jedním mírně kulhavým koněm, který po odchodu armády zůstal ve chlévě pro krumvířské studenty, aby jim

mohl pomoci odvézt studijní i osobní potřeby do Hodonína, protože museli jít pěšky. Dodnes vzpomínám, jak jsme všichni z vozu při stoupání do dvou kopců mezi Hovorany a Mutěnicemi slezli a na vrchol tlačení koníků pomáhali vyjet. Byla to moje nejromantičtější cesta do školy.

I ve statku bylo potřeba pokračovat v polních pracích, a tak jsem byl rád, když mě tatínek vzal na klín v nákladním autě, ve kterém s nejbližšími spolupracovníky jeli pro koně do vojenských stájí v hodonínských kasárnách.

Na závěr válečného vzpomínání chci připomenout ještě několik optimističtějších příběhů, i když zrovna ten první příliš veselý nebyl. Bylo to hned druhý den po zahájení vyučování na škole, kdy jsme už byli ubytováni v Hodoníně u přátel a při odchodu ze školy mě i mého přítele napadla mlsná. Oba jsme dostali chuť na něco sladkého. V Hodoníně byli obchody ještě zavřené nebo se opravovaly po přechodu fronty, a tak přítele napadlo, že bychom si mohli dojít pro bonbony do Holiče vzdáleného několik kilometrů na Slovensku. Řeku Moravu jsme přešli po pevném pontonovém mostě Rudou armádou zbudovaném, jelikož ten nádherný hraniční most Němci při ústupu zbourali. Dostali jsme se do širokého mírně zvlněného lesního průseku, kde kromě silnice vedla i železniční trať a proplétal se potok. Asi po dvou kilometrech od mostu se proti nám začal přibližovat velký, nejméně stohlavý, šik německých zajatců, který stržen třemi sovětskými samopalníky spořádaně ve čtyřřadu maširoval na pravé straně silnice. Byli to unavení vojáci, z nichž asi polovina byla sotva o několik let starší než my třináctiletí. V Holiči jsme ve dvou cukrárnách nakoupili za všechny papírky, náhražky bankovek, několik sáčků cukrovinek a na zpáteční cestě mlsali, takže do Hodonína jsme se vrátili téměř s prázdnou.

V dalším příběhu bych rád vzpomenu na setkání s panem prezidentem Benešem, když se autem vracel z Košic přes Hodonín do Čech. Byli jsme ze školy uvolnění, abychom ho mohli z chodníků ulic, jimiž jeho kolona projížděla, přivítat. Stál jsem na kraji chodníku, takže naše ruce se téměř dotkly, když jsme ho máváním paží zdravili a kdy on nám z otevřeného okna podobně odpovídal. Dodnes vidím jeho jemný upřímný úsměv v jeho tváři i v tváři jeho manželky Hany.

A na konec příběh až erotický. Po obnovení vyučování po válce se ve škole udály mnohé změny. Předmět zeměpis se začal vyučovat česky. Za Protektorátu se vyučoval pouze německy a obsahoval údaje jen o zemích Velkoněmecké říše, a protože neexistovaly žádné učebnice, psal vyučující veškeré údaje na tabuli v němčině a žáci si je museli přepsat do svých sešitů. Další podstatnou změnou v rozvrhu bylo zavedení předmětu ruština. Ten zajišťovala mladá dív-

paniku v ustupující německé armádě. Jeden takový nálet se mnou pozoroval německý voják jakéhosi „ústupového štábu“, který se usídlil ve Staré škole (dnešní MŠ), ve které jsme tehdy bydleli. Se slzami v očích mi řekl, že toto pronásledování trvá už od Stalingradu a že hrůza z malých, ale účinných náletů je opodstatněná i zničitější především svými psychickými účinky. Pochopitelně, ne všechny bomby padaly jen na silnici,

Rückmeldung. Zpětné hlášení.

Nr. 1918
Cis.

Ich bestätige, daß ich
Potvrzuji, že jsem

den (die - das) Stier, Ochsen, Kalbin, Kuh, Kalb, Schaf, Lamm, Widder, Hammel, Ferkel, Läufer, Eber, Sau, Schwein*)

1 bůvce, zala, jalovici, kánu, tele, ovci, jehně, berana, skopce, seli, bělouši, kance, prasnice, vepře*)

im Gewicht von ca kg
o váze

a) am heutigen Tage in Evidenz genommen habe.*)
dnešního dne vzal do evidence.*)

b) am heutigen Tage zugeteilt habe.*)
dnešního dne přidělil.*)

BOHEMISCH-MÄHRISCHER VERBAND
für Vieh, Fleisch und Fisch
Verteilungsstelle Gdöding
ČESKOMORAVSKÝ SVAZ
pro dobytek, maso a ryby
Rozdávna Hodonín

*) Nichtzutreffendes ist zu streichen.
Nevhodné škrtněte.

Unterschrift. — Podpis.

BELEHRUNG.

Dieser Vordruck ist für jedes einzelne Tier, das aus der Gemeinde verbracht wird, auszugeben. Der den Vordruck ausgebende Gemeindevorsteher bezeichnet auf demselben seine Anschrift, die Tierart und das beifügige Gewicht.

Der Vorsteher der Einstellgemeinde, bzw. beim Verkauf von Schlachttieren im Freihandel der Marktverwalter bzw. der Verwalter der Verteilungsstelle bestätigen mit ihrer Unterschrift und mit Stempel den Punkt a) oder b) und senden die bestätigte Rückmeldung sofort dem in der Anschrift angeführten Gemeindevorsteher zurück.

Wechselt das Tier den jeweiligen Besitzer ohne in Evidenz genommen zu werden, hat dieser den Vordruck jeweils dem neuen Besitzer zu übermitteln.

POUCENÍ.

Tento tiskopis jest vydáván pro každé jednotlivé zvíře přemísťované zvíře. Obecní starosta vydává tiskopis vyznačen na něm svou adresu, druh zvířete a přibližnou váhu.

Starosta obce, v níž zvíře má být trvale ustájeno, příp. při prodeji jatých zvířat ve volném obchodě správce trhu, resp. rozdávny potvrdí svým podpisem a razítkem buď bod a) nebo b) a zašle potvrzené zpětné hlášení ihned obecnímu úřadu uvedenému v adrese.

Změní-li zvíře dočasný držitel aniž bylo vzato do evidence, musí dočasný držitel předat tiskopis novému držiteli.

DRUCKSACHE TISKOVINA

An das

Gemeindeamt

GRUMWIRSCH
KRUMVÍŘ

in

1. NOBOUKY, v Brně

1300—44-134

Zpětné hlášení

ka, která pocházela asi z rodiny ruského emigranta žijícího v Protektorátu. Nám se však více než před tabulí líbila večer na březích řeky Moravy, kam se chodila koupat s ruskými vojáky. Po levé straně od mostu se řeka rozlévala do širších meandrů, do luk s nízkou hladinou vody a řídkými porostem rákosí. Stačilo se neviditelně připlížit co nejbližší a pozorovat jak se skupina nahých ruských vojáků hašteří s naší paní učitelkou rovněž v rouše Evině, ale opatrně, aby nám nevypadly oči z důlků.

Poslední z těchto vzpomínek musí patřit poděkováním všem, kteří se na osvobození Krumvíře podíleli. V první řadě hrdinné Rudé armádě, která v boji proti svému úhlavnímu nepříteli, vojskům nacistického Německa, osvobodila podstatnou část Protektorátu i ostatní území bývalého Československa.

Jaroslav Lehovec

Osvobození Krumvíře 17. 4. 1945 jak si je pamatuji já

Tak asi v druhém týdnu dubna 1945 bylo už jasné, že se fronta blíží. Občas v dále zaduněla děla a po naší silnici od Hodonína do Brna se sunuly proudy unavených německých vojsk, každou chvíli pokropených bombami ruských „kukuruzníků“. Toto první setkání s Rudou armádou působilo na mne až neskutečně. Pomalu a nízko letící zastaralé dvouplošníky, určené původně na práskování v zemědělství, vytvářely

některé zasáhly i střechy domů a stodol a i odtud vybíhali vyděšení obyvatelé a odpočívající němečtí vojáci.

Postupující armádu SSSR jsem poprvé uviděl 14. dubna z pudy Staré školy. Z oken ve štítu střechy bylo vidět až Bílé Karpaty, ale mne zajímaly kouře, které se táhly po Kobylské hoře.

Německý důstojník, se kterým jsem ukaz pozoroval, mi půjčil dalekohled a já jsem zřetelně viděl tanky, které se

valí z hory dolů, až zvedají prach z polí. „Do večera jsou tu!“ - myslím jsem si, ale přihlížející voják, kterého jsem se na to jakoby s obavami zeptal, prohlásil, že to může být nejdřív tak do 3 dnů. A měl pravdu!

Ty tři dny jsme však neprožili v nečinnosti. Na poslední chvíli jsme dokonce do sklípku pod schody školy nanosili nějaké zásoby jídla a cennější věci - aspoň podle našich představ - a to jsem pak s otcem zazdíl a dokonce i zamasčkoval omítkou a vápnem. Nezapomněli jsme ani na malé větrací otvory.

16. dubna přišel otec z dědiny a prohlásil, že v bytě zůstat nemůžeme, lidi prý se stěhují do sklepů. Tak jsme sebrali nějaké jídlo i pití, deky a peřiny a odstěhovali se do sklepa, který vedl ze zahrady Nové školy (dnešní ZŠ) hluboko pod Starou školu. Říkalo se o něm, že vede až někam za dědinu k Brumovicím, pro nás však končil zdí tak asi po osmi metrech vodorovného klenutí. Po noci absolvované ve sklepe - pro nás mladé pokládané za nezvyklé dobrodružství - sotva jsme se ráno stáhli v zahradě vyčurati, nastalo nepříjemné překvapení. Přes sousedovo humno přihrčel německý obmněný transportér a zůstal stát schovaný pod meruňkami chráněný venkovní zídou školy, těsně před vchodem do našeho sklepa. Ani jsme nedutali a s hrůzou jsme za zavře-

nými dveřmi v hloubi sklepa poslouchali tlumenou střelbu. Ta se však zřetelně přibližovala a jí sekundoval i německý transportér.

Minuty se nekonečně táhly - a v tom napětí se najednou otevřely dveře do sklepa. V nich se objevila silueta mohutného těla našeho souseda Majera: „Svobodovi! Jste tam?“ volal na nás.

„Ten německej tank před chvílí odjel, tož se vás idu optat, esli se tu s vama možem skovat. Nad naším sklepem je slyšet jakýsi šramocení a my máme strach, že Němci chcu školu vyhodit“. Jejich sklep vedl totiž z průjezdu domu rovnou pod Starou školu - v komoře našeho bytu byla dokonce taková nadstavba nad jeho vchodem. Pochopitelně, že rodiče souhlasili, a tak nás najednou bylo ve sklepe 9: Rodiče, babička, já se sestrou a 4 Majerovi. A hned bylo veseleji. Předchozí strach ze střelby nebo i bombardování pominul a byl vystřídán vzrušujícím povídáním sousedů. Později se ukázalo, že ten šramot způsobilo asi rabování vojáků v komoře - všechno jsme tam potom našli rozházené. Mezitím venku zesilovala střelba střídaná štěkotem samopalů (tehdy se jim říkalo „automaty“) a pak se náhle otevřely dveře sklepa podruhé: „GERMÁNĚC NĚT?“ ozvalo se. „Ptá se, esli sú tu Němci“, říká sused Majer. Vyzvali jsme ho tedy, ať odpoví,

protože jako ruský zajatec z první světové války si pořád ještě pamatoval jejich řeč, vždyť taky přeložil pro nás tehdy nesrozumitelný výkřik cizího vojáka. Strašně se mu nechtělo. S Rusy měl svoje zkušenosti a ozbrojeného vojáka se asi i bál. Nakonec však šel, řekl pár slov a všechno dobře dopadlo.

Voják odběhl a my jsme v tuto chvíli byli o s v o b o z e n i! Hned jsme se o tom chtěli taky přesvědčit! Otec se šel podívat do bytu ve škole - a já za ním. Ostatní ještě zůstali ve sklepe. V našem úplně otevřeném bytě bylo plno ruských vojáků. V kuchyni u stolu pod oknem byl voják se sluchátký na uších a vysílačkou, v obýváku jich několik odpočívalo a jeden seděl u klavíru, samopal na kolenou a snažil se vyklepat jedním prstem nezvyklou melodii. Na ulici před oknem se však pořád bojovalo. Otevřel jsem venkovní dveře školy a uviděl několik skrčených vojáků, kteří se za stálé střelby plížili kolem zdi Zezulových. Jeden z nich mi rukou ukázal, ať se schovám a zavřu dveře. Rád jsem to udělal a dost vyděšený jsem se vrátil i s otcem do sklepa. Na skutečné osvobození jsme si počkali ještě asi dvě hodiny, a to prý se ještě na konci dědiny a kolem kostela bojovalo až skoro do večera.

*Doc. dr. Karel Svoboda
nar. 1928*

REPORTÁŽE Z AKCÍ

Vítání občánků

Dne 25. ledna 2015 přivítal pan starosta v obřadní síni obecního úřadu čtyři nové občánky. Slavnostní program zpestřily svým vystoupením šikovné děti ze Základní a Mateřské školy Krumvíř. Pozvání na vítání občánků přijali:

Michaela a Tomáš Vostřákové se synem Vojtěchem
Veronika a Miroslav Vytrhlíkoví s dcerou Ellen
Klára a Lukáš Kamenští se synem Matyášem
Pavla a Roman Jindrovi s dcerou Julií

(red)

O malovanú pantličku Augusty Šebestové

Naše mateřská a základní škola i v letošním roce vybrala a připravila šest žáků na pěveckou přehlídku dětských zpěváků „O malovanú pantličku Augusty Šebestové“, kterou pořádala Základní škola Kobylí spolu s obcí. Přehlídka se konala v neděli 15. února 2015 v sále sokolovny v Kobylí. Přes padesát zpěváčků z Kobylí, Vrbice, Čejkovic, Bořetic, Brumovic, Klobouk, Čejče a Krumvíře doprovázela cimbálová muzika Vonica. Přehlídka byla rozdělena do čtyř věkových kategorií, ve kterých od nás vystoupily tyto děti:

MŠ: Vít Procházka a Marie Chovancová

ZŠ: 1. - 2. třída: Eva Húšková a Darina Trbolová

3. - 5. třída: Zuzana Petláková a Lucie Ledahudcová
(red)

Taneční kurzy

Přes zimu probíhaly v místním kulturním domě taneční kurzy, které pořádalo kloboucké gymnázium a obec Krumvíř. Kurzy, které navštěvovali studenti gymnázia, vedla Blanka Demelová a Martin Soukop z Boleradic. Pro přiblížení taneční atmosféry vám přinášíme několik fotografií ze slavnostní závěrečné.

(red)

Křest knihy UTRPENÍ A NADĚJE autora MUDr. Jana Pavlíka

Nový román, známého lékaře, folkloristy, spisovatele a dobrého člověka MUDr. Jana Pavlíka s názvem UTRPENÍ A NADĚJE, byl pokřtěn 18. 3. 2015 v Městské knihovně v Kyjově, spisovatelem Jiřím Jílkem (mj. Žitkovské čarování) a vydavatelem a odpovědným redaktorem F. Šallé. Křtu a zároveň autorského čtení se zúčastnilo mnoho přátel a příznivců autorovy tvorby. Kniha navazuje na první díl s názvem Sága rodu Chlebakupova, vydaném v r. 2013.

Pokračování rodinné ságy s názvem UTRPENÍ A NADĚJE, je jedinečným a citlivým popisem života slováckých hrdinů za doby 1. světové války a hlavně autentické příběhy jednotlivců z rodiny Pavlíků.

Z prologu autora: Románový příběh je věnován připomínce 100. výročí první světové války a památce nepřehledné řady vojáků, kteří nastupovali na válečná území, aniž znali společenský účel boje, v němž mnozí umírali. Vstupem do československých legií smysl boje postupně nacházeli, ten vedl v konečné fázi ke vzniku samostatného Československa.

Děj románu prochází dramatickou dobou předválečnou a válečnou tj. od počátku 1. světové války (atentát na Ferdinanda d'Este a jeho manželku). Těžké osudy chlapců vytržených z práce, rodiny a odvedených na vojnu, posléze na frontu se mi při čtení jednoznačně promítají v mysl. Představuji si ten úděl, kdy není co jíst, kdy leží v zákopech, obrana i sebeobrana v boji, bolest za padlé kamarády, ruské zajetí atd... Prožívali všichni vojáci, nejen naši jmenovaní hrdinové neskutečně krutou dobu, psychicky zdeptaní, demoralizovaní.

„Slovácké čtyři“, z Hrubé Vrbky, Kuželova, z Bílovic u Hradiště, zkrátka Moraváci, najdou v myslí kousek dobra a pozitivu, když vzpomenu na rodnou vlast a rodinu. Přes všechnu bídu a válku, chlapci ze Slovácka drželi při sobě, nejednou jim vytanuly na myslí společné slovácké písničky, jako neustálá vzpomínka na domov, který byl daleko, daleko od zákopů.

Moto:

Píseň rodného kraje

Tam země písni dýchá

V ní hrdost z doby poroby

*Tam není závist ani pýcha
Tam vždy byl úděl chudoby
Tam stačí ke štěstí jen láska
a skromná skýva chleba
Slunce, modř oblohy a písně,
jež matka dětem zpívá.*

(Z autorovy básnické sbírky *Mezi dvěma světy* 2010)

Doslov autora:

Tato kniha jen malým dílem splácí dluh předchozím generacím nejen statečných chlapců a mužů ze Slovácka, ale i všech vojáků a rodin, které musely ve válečném období sdílet kruté podmínky života často v konečné fázi prožívat i tragické chvíle při oznámení z fronty, že jejich syn, otec našel místo posledního odpočinku v různých krajích Evropy...

Vážený pane doktore Pavlíku, přeji Vám hodně pevné zdraví, šťastné myšlenky a pevnou ruku při psaní dalšího, nového románu či básní. Ctím Vaši až bolestně vyjadřovanou velkou lásku k rodnému kraji, rodině a ke všem lidem. Děkuji.

S úctou

Milena Dočkalová-Kmentová

Tradici začal finiš Šalého. Před sedmdesáti lety

BĚH LUŽÁNKAMI

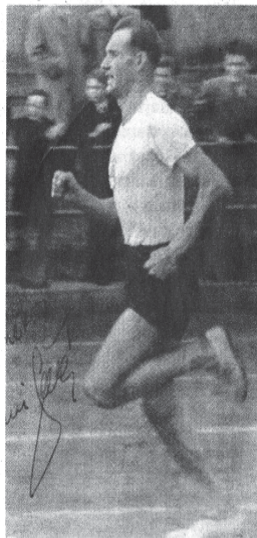
JAROSLAV KÁRA

Brno – Mrazivé počasí je tehdy neodradilo. I proto vznikla tradice, která trvá už sedmdesát let. V neděli 17. března 1946 poprvé odstartoval Běh Lužánkami, který se stal druhým nejstarším během na Moravě. Deník Rovnost mu věnuje sedmidílný seriál, dnes přináší úvodní část mapující první desetiletí. Sedmdesátý ročník se poběží 21. března.

Starší je pouze třebíčský závod Lorenzovými sady, který začal v roce 1937. Běh Lužánkami založili atleti Sokola Brno I a navázali na předválečnou tradici Běhu Brnem, kte-

rý vznikl už v roce 1919. Premiérovému ročníku lužánek klání, které pravidelně startuje atletickou sezonu, předcházelo od deseti hodin dopoledne manifestační běh Brnem, jehož se zúčastnilo i vojsko v lehké polní výzbroji, příslušníci Sboru národní bezpečnosti či skauti. „První Běh Lužánkami měl velkou atmosféru. Bylo po válce a přišla spousta lidí. Daleko víc než v posledním desetiletí,“ pamtuje si osmdesátiletý Jiří Mynář. Tehdy mu bylo jedenáct a na závod jej vzala matka.

První ročník v roce 1946 poznamenal mráz, se kterým se nejlépe vypořádala trojice Šalé, Slavík a Roudný. Nejrychlejší finiš zařadil na místo historicky prvního vítěze Tomáše Šalého ze Sokola Brno I. „Tehdy mi ta jména nic neříkala. Později jsme se seznámili, Šalé šéfoval oddíl atle-

PRVNÍ VÍTEZ. Premiérový Běh Lužánkami ovládl Tomáš Šalé.

Repro: Muzeum města Brna

tiky,“ vypráví Mynář, bývalý vedoucí atletik Zbrojovky Brno, který se na chodu Běhu Lužánkami stále podílí jako ústřední rozhodčí. „Atletikou žiju pořád,“ usmívá se.

Běhání propadl až na vysoké škole a Lužánky si zkusil jen jednou v roce 1957. „Běželo se na dvě kola a vytrpěl jsem si je. Nedělal jsem dlouhé běhy, moje trať byla čtyřstovka,“ dodává Mynář.

Druhý ročník závodu už za účasti stovky běžců ovládl Jan Zubatý-Sklenský z SK Židenice, který těsně porazil Šalého. Třetí ročník vyhrál Antonín Slavík ze Sokola Brno I.

Přelom čtyřicátých a padesátých let patřil Jaroslavu Slavičkovi z Olomouce, který ze sedmi ročníků třikrát zvítězil v letech 1949, 1951 a 1954. Po sloučení klubů pořádá od sedmého ročníku závod Sokol Zbrojovka Brno I.

co psala rovnost

Šalé zvítězil v prvním běhu Lužánkami

V neděli dopoledne zahájili západomoravští atleti sezonu Hvězdicovým během ulicemi Brna za spoluúčasti brněnské posádky, SNB a Junáka. Po jeho ukončení projevem předsedy župy dr. Vojty byl odstartován první letošní závod. I. běh Lužánkami, který pořádá Sokol Brno I. Zúčastnili se jej čelní závodníci brněnští i venkovští, závodím stejně jako předcházejícímu běhu bylo však na závod mrazivé počasí... Hlavní závod na 3 kola měl u startu 30 závodníků a přinesl tuhý boj trojice Roudný – Šalé – Slavík, z nichž nakonec zvítězil pěkným finišem Šalé, běžící poprvé za Sokol Brno I. Překvapili žideničtí vytrvalci Zubatý a Malý.

18. března 1946

VÍTE, ŽE...

- na letošním krojovém plese zatančily Českou besedu kromě krojovaných z Krumvíře, Dambořic, Násedlovic a Moravského Svätého Jána také děti z Pantličky? A poprvé jsme mohli přivítat také už zmíněné zahraniční krojované hosty až z „dalekého“ Slovenska.
- se plánuje nultý ročník akce s názvem Krumvířský vinařský běh? Uskuteční se 27. června a jeho hlavní myšlenkou je propagace Krumvíře, místních vinařů a podpora zdravého životního stylu.
- Pan Michal Škrabko se stal trenérem roku okresu Břeclav?
- na pomníku padlých u MŠ jsou chybné informace? Paní Jandásková pátrala po svém pradědečkovi Petru Mokrém, který je uvedený na pomníku, že padl již v roce 1914. Dcera se mu ale narodila až v roce 1917 a v rodném listu byl uveden jako otec. Po dlouhém pátrání nakonec paní Jandásková zjistila, že narukoval až 15.5.1915, že se naposled ozval manželce r. 1917 v říjnu, a pak byl těžce raněn. V roce 1917 byl prohlášen za nezvěstného, za mrtvého od r. 1919, dopisem až v roce 1921. Muselo to být pro prababičku paní Jandáskové a všechny její děti opravdu nešťastné období.
- v letošním roce oslaví kostel sv. Bartoloměje 145 let? Postaven byl v letech 1869 – 1870 za starosty Martina Nováka nákladem 25 000 zlatých. Slavnost svěcení nového chrámu Páně se konala v neděli 26. června 1870.
- 17. března zemřel ve věku nedožitých devadesátiletý strýc Jaroslav Kovařík z Kobylí, zpěvácká legenda Hanáckého Slovácka?
- při vjezdu do obce od Klobouk a Terezína byly umístěny dva reklamní bannery, které slouží pro propagaci obecních akcí a také je mohou využít další krumvířské organizace? Bannery jsou složeny ze dvou částí - datumový pruh a hlavní reklamní deska. Využitelnost banneru není tedy jednorázová. Podrobnější informace Vám poskytnou na obecním úřadě.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

JUBILANTI

za období 1. 4. - 30. 6.

Bednaříková Anežka	101 let	Šebestová Jarmila	88 let
Charvátová Ludmila	96 let	Zezulová Pavlína	88 let
Macháčková Josefa	95 let	Valihrachová Františka	86 let
Frydlová Alžběta	91 let	Dobšák Otto	86 let
Kobylková Marie	88 let		

Vzpomínka

Na počátku letošního roku, 20. ledna, zemřel nečekaně ve věku 83 let pan Jaroslav Lehovce. S jeho vzpomínkami na Krumvíř a chvíle prožité na zdejších, dnes už bývalém státním statku, kde jeho otec v letech 1934 - 1945 pracoval, jste se mohli v poslední době pravidelně setkávat na stránkách Krumvířského zpravodaje. Pan Lehovce pracoval dlouhá léta jako výzkumník ve

Výzkumném ústavu okrasného zahradnictví v Průhonicích a jak sám v jednom svém příspěvku napsal... „srdce mi vždycky zaplesalo, potkal-li jsem se v mém aktivním životě s Krumvířáky.“ Snad i proto se v posledních letech každoročně do Krumvíře vracel, aby se zde setkal se svými bývalými i novými přáteli. V osobě pana Lehovce odešel jeden z pamětníků života na zdejším statku.

Redakce si vyhrazuje právo podle potřeby příspěvky krátit a upravovat. Neprošlo jazykovou úpravou.
Příspěvky do Krumvířského zpravodaje zasílejte na e-mail krumvirskyzpravodaj@seznam.cz nebo vhodte do schránky na OÚ Krumvíř.
Uzávěrka příštího čísla 5. 6. 2015.

Vydavatel: Obec Krumvíř, redakce: Obecní úřad Krumvíř, šéfredaktor: Petra Konečná
členové RR: Veronika Procházková, Božena Svobodová, Kristýna Vlasáková.

Foto na obálce: Kristýna Vlasáková, Fotografie ve vydání: archiv Spolku Pro muzeum, Stanislav Prokop, Kristýna Vlasáková, Adéla Vytrhlíková, ZŠ Krumvíř
Místo vydání: Obecní úřad Krumvíř, četnost: Občasník – Reg. znak: MK ČR E 11712, Číslo 1/2015 - vyšlo 27. 3. 2015.
Grafická úprava a tisk: Tiskárna Brázda (tel.: 518 367 450, 608 709 602, e-mail: 518367450@iol.cz)

Maškarní ples

Krojovaný ples

